

**TRABAJO DE FINAL DE GRADO EN TRADUCCIÓN E
INTERPRETACIÓN**

TREBALL DE FI DE GRAU EN TRADUCCIÓ I INTERPRETACIÓ

Departament de Traducció i Comunicació

TÍTULO / TÍTOL

Anàlisi de la fraseologia i l'humor en la comèdia francesa *Qu'est-ce qu'on a fait au Bon Dieu ?* i les seues versions doblades al català i a l'espanyol

Autor/a: Tània Sastre Sendra

Tutor/a: Maria D. Oltra Ripoll

Fecha de lectura/ Data de lectura: juny 2019

Resumen/ Resum:

En aquest treball de fi de grau durement a terme una anàlisi de problemes de traducció com la fraseologia i l'humor que estan presents en la pel·lícula de Philippe Chauveron, estrenada l'any 2014, que es titula *Qu'est-ce qu'on a fait au Bon Dieu*. Es tracta d'una comèdia francesa que toca temes candents com ara el racisme, les diferències culturals o el tradicionalisme, però des d'un punt de vista humorístic, mitjançant la ironia, entre altres mecanismes.

La traducció de l'humor, que sovint es veu reflectit en aquesta pel·lícula a través de la fraseologia o de jocs de paraules, suposa un problema de traducció al qual s'ha d'enfrontar el traductor. L'objectiu del traductor consisteix a provocar al públic la mateixa sensació que el text original havia produït en el destinatari original. Tanmateix, al llarg del procés de traducció, els traductors han de prendre decisions per tal de mantenir l'essència i el sentit principal de la pel·lícula original, però, al mateix temps, han de buscar solucions que puguin entendre els destinataris de la traducció.

Així doncs, en aquest treball pretenem realitzar una anàlisi contrastiva de les traduccions per al doblatge al català i a l'espanyol, i les compararem amb la versió original en francès, amb l'objectiu d'esbrinar quines tècniques i estratègies de traducció s'han fet servir en cada versió doblada per a resoldre diversos problemes de traducció relacionats amb l'humor, presents en la pel·lícula escollida com a objecte d'estudi.

Palabras clave/ Paraules clau: (5)

Traducció audiovisual (TAV); doblatge; fraseologia; jocs de paraules; humor

Full d'estil: Servei de Comunicació i Publicacions de l'UJI

<https://www.uji.es/serveis/scp/base/publ/normdoc/noriginals/>

Índex

1. INTRODUCCIÓ	4
1.1. Justificació i motivació	4
1.2. Objectius	4
2. REVISIÓ TEÒRICA.....	5
2.1. La traducció per al doblatge	5
2.2. L'humor	6
2.3. La fraseologia	8
2.4. Els jocs de paraules	8
2.5. Les tècniques i estratègies de traducció.....	10
3. METODOLOGIA D'ANÀLISI	14
3.1. Objecte d'estudi.....	14
3.2. Justificació de la tria de l'objecte d'anàlisi	15
3.3. Fases del treball	15
4. ANÀLISI CONTRASTIVA DEL CORPUS.....	16
4.1. Anàlisi quantitativa	16
4.2. Anàlisi qualitativa.....	20
6. CONCLUSIONS	30
6.1. Revisió d'objectius	30
6.2. Discussió dels resultats	31
6.3. Perspectives de futur	32
7. BIBLIOGRAFIA.....	33
8. ANNEXOS.....	34
8.1. Base de dades: veieu clau USB annexa al treball.....	34
8.2. Fitxes d'anàlisi.....	35
8.3. Índex de taules, gràfics i figures	57

1. INTRODUCCIÓ

1.1. Justificació i motivació

Hem escollit l'àmbit de la traducció audiovisual i, més concretament, la traducció per al doblatge perquè és la meua modalitat preferida, i a més, un camp d'estudi que presenta restriccions i limitacions de les quals no ens adonem. Aquest fet desperta l'interés tant de l'estudiantat com del col·lectiu de traductores i traductors, ja que quan mirem una pel·lícula doblada, sempre intentem esbrinar de quina forma s'havien dit certes frases fetes o expressions en la versió original, cosa que ens permet reflexionar sobre les tècniques que han fet servir els traductors per tal d'adaptar el guió original al doblatge. En aquest sentit, volíem conèixer més profundament els mecanismes de creació de l'humor en una pel·lícula, mitjançant elements com ara la fraseologia o, en ocasions, els jocs de paraules, els quals constitueixen problemes de traducció que tenen diversos aspectes en comú. D'altra banda, l'elecció del francès com a llengua original de l'objecte d'estudi prové del propi interès per la proximitat de les llengües (francès, català i espanyol) i per l'afany de conèixer-la millor, ja que el francès és una llengua que em fascina.

1.2. Objectius

L'objectiu principal d'aquest treball final de grau consisteix en l'anàlisi dels elements humorístics que poden resultar problemàtics a l'hora de traduir la comèdia francesa titulada *Qu'est-ce qu'on a fait au Bon Dieu?* Mitjançant l'anàlisi contrastiva dels problemes de traducció presents en la pel·lícula, volem crear consciència de la complexitat de la modalitat del doblatge, i de les restriccions a les quals es troba sotmesa aquesta modalitat.

Així mateix, per tal de dur a terme la nostra anàlisi, ens proposem de realitzar prèviament una revisió teòrica que ens permeta establir les eines conceptuals bàsiques que emprarem després en l'anàlisi.

Per últim, també volem dur a terme un buidatge en una base de dades per tal de classificar els exemples extrets de la pel·lícula (tant de l'original com de les versions doblades al castellà i al català), en la qual inclourem aspectes com ara la fraseologia, i altres manifestacions d'elements humorístics, com ara els jocs de paraules.

2. REVISIÓ TEÒRICA

2.1. La traducció per al doblatge

Com que l'objecte d'estudi és una pel·lícula francesa, aquest s'emmarcaria dins de l'àmbit de la traducció audiovisual (TAV) i, en concret, dins de la modalitat del doblatge, perquè durem a terme una anàlisi contrastiva del text original en francès i les seues corresponents traduccions per al doblatge al català i a l'espanyol respectivament. En primer lloc, Agost (1999, 15) defineix la *traducció audiovisual* de la manera següent:

La traducción audiovisual es una traducción especializada que se ocupa de los textos destinados al sector del cine, la televisión, el vídeo y los productos multimedia. Este tipo de traducción tiene unas características propias, ya que exige del profesional unos conocimientos especiales, no tan sólo por el campo temático (el contenido) –que puede ser múltiple–, sino especialmente por las limitaciones y las técnicas particulares que se utilizan y que condicionan la traducción. A pesar de que el texto audiovisual se caracteriza por tener un código oral (las voces que oímos), un código escrito (los guiones) y un código visual (las imágenes), no hay una única forma de traducirlos [...].

Agost (1999, 29) classifica els textos audiovisuals en diversos gèneres: dramàtics, informatius, publicitaris i d'entreteniment. Per tant, de les categories proposades per l'autora, inclourem la pel·lícula dins del gènere dramàtic.

Al seu torn, el *doblatge* (Agost, Chaume i Hurtado, 1999 *apud* Hurtado 2001, 635) és una modalitat de traducció audiovisual en la qual el text visual roman inalterat i un altre text oral en una altra llengua substitueix l'original. La característica fonamental del doblatge és la fase de l'ajust.

Pel que fa a la fase de l'*ajust* o *adaptació* (Gilabert, Ledesma i Trifol, 2001 *apud* Chaume 2004, 72-73), hem de considerar que l'ajust per a una traducció de doblatge inclou: la *sincronització*, que tracta de fer coincidir al màxim en la llengua meta la durada del diàleg que s'ha de doblar i el moviment de la boca dels personatges de la llengua origen; i l'*adaptació*, que està relacionada amb el format del guió (segmentació en unitats anomenades *takes* i ús de símbols per a facilitar la interpretació) i l'oralitat dels diàlegs.

L'ajust que es fa normalment és de tres tipus:

- *Isocronia* (ajust temporal a la durada dels enunciats dels personatges en pantalla, és a dir, durada equivalent entre les intervencions i les pauses);

- *sincronia fonètica* o ajust labial, que consisteix a adaptar la traducció als moviments articuladoris dels personatges que apareixen en pantalla (cal anar en compte amb els primers o primeríssims plans i amb els plans de detall, perquè els fonemes estan molts marcats amb els llavis);
- *sincronia cinèsica* (traducció coherent amb els moviments corporals dels actors, les imatges, i els diàlegs. Sempre mana la pantalla).

Per tant, la traducció per al doblatge està sotmesa a una restricció que no té la traducció literària, per exemple, i és que l'espai físic del text està condicionat per la durada en temps real dels diàlegs i per les imatges que es veuen en pantalla.

2.2. L'humor

Una altra característica del text que constitueix l'objecte d'anàlisi del nostre treball és l'*humor*, el qual està present en els diàlegs i també pot suposar un problema de traducció. Així doncs, a continuació explicarem breument algunes particularitats de la traducció de l'humor en textos audiovisuals.

Segons Nash (1985 *apud* Martínez Sierra 2008, 114), l'*acte de l'humor* té tres components principals:

- 1) A 'genus', or derivations, in culture, institutions, attitudes, beliefs, typical practices, characteristic artefacts, etc.
- 2) [A] Characteristic design, presentation, or verbal packaging, by virtue of which the humorous intention is indicated and recognized.
- 3) [A] Locus in Language, some word or phrase that is indispensable to the joke.

Nash fa una distinció entre l'*acte de l'humor* i l'*humor*. L'autor defensa que podem entendre l'*humor* en si com una condició humana de la qual tots disposem, en major o en menor mesura. D'altra banda, l'*acte de l'humor* correspon a la realització pràctica de la condició de l'humor, és a dir, la realització i la seua traducció, aspecte que ens interessa des del punt de vista del nostre treball. A més a més, Nash reconeix l'origen *cultural* de l'humor i un disseny característic que indica la *intenció* d'aconseguir un *efecte* humorístic.

A més, Zabalbeascoa (1993 *apud* Martínez Sierra 2008, 121) afirma que l'humor és culturalment específic (*memes*), i que açò és clarament un obstacle (o restricció) enfront d'una traducció amb èxit. D'altra banda, tot seguint Nash (1985 *apud* Martínez Sierra 2008, 121-122), l'autor defensa que un dels aspectes clau de l'humor és la varietat de l'experiència pròpia social. A continuació, presentem una taula que recull la tipologia

dels elements humorístics dels acudits (Martínez Sierra 2008, 153) i la compararem amb les propostes de Zabalbeascoa (1996):

Canvis	Acudits simples		Acudits compostos
	Zabalbeascoa (1996)	Martínez Sierra (2008)	
	Acudits binacionals	Elements no-marcats	Combinació de dos o més tipus d'elements
	Acudits sobre la cultura i les institucions nacionals	Elements sobre la comunitat i institucions	
	Acudits de sentit de l'humor nacional	Elements de sentit de l'humor de la comunitat	
	Acudits dependents de la llengua	Elements lingüístics	
	Acudits visuals	Elements visuals	
		Elements sonors	
Addicions		Elements paralingüístics	
		Elements gràfics	

Fig. 1: Taula comparativa de les propostes de Zabalbeascoa (1996) i Martínez Sierra (2008) sobre la tipologia dels elements humorístics.

Cal destacar que certs aspectes concrets de l'*humor* dificulten l'establiment d'unes tècniques específiques i fixes que es puguin aplicar sempre per a traduir l'humor.

En conclusió, s'ha de considerar que el *doblatge* i l'*humor* (Martínez Sierra 2008, 132) són una mescla complexa, ja que la traducció de l'humor, vinculada a les restriccions que presenta l'element visual, és una dificultat suprema. A més, podem afegir-hi un tercer element que encara fa més complex el procés de la traducció: l'*element cultural*.

2.3. La fraseologia

Un dels altres problemes de traducció presents en el nostre corpus d'anàlisi és la *fraseologia*, una noció que presenta una certa controvèrsia dins del panorama investigador. Salvador (1955 *apud* Oltra 2018, 98) entén pel terme *fraseologia* «la referència a les expressions o construccions peculiars d'una llengua (o d'una varietat)».

A més a més, van Lawick (2006 *apud* Oltra 2018, 98) afirma que «la fraseologia, entesa com a àmbit d'estudi, examina les combinacions fixes de paraules en oposició a les seues combinacions lliures».

En definitiva, podem considerar que la *fraseologia* és la disciplina que s'ocupa de l'estudi del que denominarem *unitat fraseològica* (UF), un terme genèric cada vegada més utilitzat i acceptat per diversos autors. Així doncs, segons Salvador (1995 *apud* Oltra 2018, 98), «podem tractar com a unitats fraseològiques des d'una interjecció o una locució fins a la frase feta, el proverbi, una forma de salutació o un aforisme autònom».

Per tal d'identificar els diversos tipus d'UF, tindrem en consideració la classificació de Corpas (2003), recollida per Oltra (2018, 99-100), que proposa una divisió en tres categories o esferes:

- a) col·locacions (o concurrències): sintagmes o seqüències de paraules que no constitueixen una oració per si mateixos, però presenten estabilitat.

Ex.: *Faire mouche* (fr) → *dar en el blanco* (es) → *encertar el blanc/fer diana* (ca);

- b) locucions, que tampoc no arriben a formar enunciats complets, però es troben fixats en el sistema lingüístic.

Ex.: *Écraser dans l'œuf* (fr) → *cortar de raíz* (es) → *tallar d'arrel* (ca)

- c) enunciats fraseològics, que constituïrien actes de parla complets, fixats en el discurs o a nivell de la parla. L'autora hi distingeix dos subgrups: les parèmies — que podrien abastar els proverbis i els refranys: Ex.: *Il y a anguille sous Roche* (fr) → *haber gato encerrado* (es) → *haver-hi gat amagat* (ca) — i les fórmules rutinàries, que depenen de la situació comunicativa: Ex.: *Bonne chance* (fr) → *buena suerte* (es) → *bona sort* (ca);

2.4. Els jocs de paraules

Sovint les unitats fraseològiques apareixen relacionades amb un altre problema de traducció present en el nostre corpus d'anàlisi: els *jocs de paraules*. Segons Marco (2002,

119), el *joc de paraules* és un recurs retòric que naix de l'absència de la relació unívoca entre unitat lèxica i unitat de significat, el qual pot ser de diversos tipus:

[...] una paraula pot tenir més d'un significat (polisèmia), dues paraules amb significats diferents poden tenir una mateixa forma (homonímia), dues paraules amb significats diferents i grafies diferents poden pronunciar-se igual (homofonia), i, finalment, dues paraules amb significats diferents i pronunciacions diferents poden escriure's igual (homografia).

Delabastita (1996 *apud* Marco 2002, 120) fa servir dos criteris per tal de classificar els jocs de paraules:

- a) el tipus de similitud formal entre les unitats lèxiques en joc: homonímia, homofonia, homografia, i paronímia (paraules amb pronúncies i grafies molt similars, però sense arribar a ser idèntiques);
- b) la distinció vertical/horitzontal, segons la qual els jocs de paraules en què els dos significats estan presents en la mateixa paraula o seqüència lingüística són verticals, mentre que són horitzontals aquells en què els dos significats apareixen en dues seqüències diferents.

Segons Verdegall (2011, 171), resulta evident que traduir un text que conté *jocs de paraules* pot complicar i alentir la tasca traductora. Aleshores, caldrà aplicar diferents solucions per a resoldre aquest problema de traducció, depenent de la naturalesa de les expressions de la LO. Tanmateix, no hem d'oblidar el factor de proximitat etimològica entre les dues llengües que, sobretot en el cas del francès-català, juga a favor del traductor. Per tant, en aquests casos ens haurem de distanciar de la lletra, per a escoltar el so de les paraules i de les frases més enllà del seu sentit literal passant quasi sempre pel llenguatge figurat, l'humor, l'enginy, la sàtira i la ironia (Verdegall 2011, 171).

Tot seguint Delabastita (1997), Marco (2002, 125) resumeix així la *(in)traduïbilitat* dels jocs de paraules: «els jocs de paraules (*algunes classes més que d'altres*) tendeixen a resistir-se (*en major o menor mesura, depenent de moltes circumstàncies*) a certs tipus de traducció.»

Així doncs, per tal de resoldre aquests problemes de traducció que venen donats per l'humor, la fraseologia i els jocs de paraules, es poden aplicar diverses tècniques i estratègies, en funció dels factors que condicionen el procés de traducció.

2.5. Les tècniques i estratègies de traducció

En aquest sentit, les *tècniques de traducció* (Oltra 2018, 103) són uns procediments concrets i visibles en la traducció que el traductor fa servir per a trobar solucions puntuals a determinats *problemes de traducció*.

En primer lloc, presentarem una classificació de les *tècniques de traducció* dels *problemes generals* [Adaptació de Vinay & Dalbènet (1958)] que es consideren aplicables de forma general per a resoldre els problemes de traducció:

- Préstec/Manlleu: consisteix en la incorporació, al TT, d'una paraula o expressió del TO.
- Calc: és l'expressió del TM que conserva l'estructura o el significat d'una expressió del TO.
- Traducció literal/paraula per paraula: és un tipus de calc, una traducció literal (Newmark, 1981) dels sentits primaris dels mots, respectant les estructures sintàctiques de la LM.
- Transposició: canvi de la categoria gramatical original per una altra al TT. Aquesta tècnica s'aplica sovint per a donar naturalitat al TM.
- Modulació: alteració del contingut literal d'un fragment original, però sense canviar-ne el sentit, per tal d'adaptar la TR a les preferències expressives de la LM.
- Equivalent o equivalència: és un concepte controvertit: a) consisteix a trobar l'expressió en LM que tinga el *mateix significat* que l'expressió del TO; b) identificació de la *comprensió plena* del contingut de l'original.
- Adaptació: és la substitució d'un o més elements de l'original per uns altres que puguin garantir els efectes pretesos a l'original.
- Amplificació o paràfrasi: és l'explicitació al TT d'elements conceptuals implícits al TO.
- Condensació: és la reducció o la concentració al TT del significat d'elements explícits al TO.
- Compensació: és l'expressió d'elements del contingut o de l'estil en un punt del TT diferent d'on apareixien al TO. Pot ser complementària de l'omissió.
- Omissió: és l'eliminació intencionada d'un element o fragment del TO.

Tanmateix, hi ha alguns autors que han adaptat aquestes tècniques generals a la resolució de problemes de traducció concrets. Per exemple, hi trobem la proposta d'Oltra (2018, 103-106) que fa servir una adaptació de la classificació de tècniques que proposa Delabastita (1996) per al problema específic dels *jocs de paraules*, per tal de crear un conjunt de tècniques propi per a poder estudiar la traducció de les *unitats fraseològiques*. Aquesta llista ens servirà per a analitzar les solucions adoptades pels traductors en els exemples extrets de la nostra base de dades. La llista inclouria les categories següents:

- a) UF → UF. Aquest procediment consisteix a traduir la unitat fraseològica original (UFO) per una altra UF en la llengua meta (LM). Correspon tant a l'*equivalent* o *equivalent funcional*, com a la *traducció literal*. Observem-ne alguns exemples que hem extret de la nostra base de dades:

Avoir carte blanche (fr) → *tindre carta blanca* (ca); *tener carta blanca* (es)
Comme il faut (fr) → *com Déu mana* (ca); *como Dios manda* (es)

- b) UF → No UF. Substituïm la UFO per una altra expressió que no formi una UF en la LM, però que pot reproduir-ne el significat original. Seria la tècnica equivalent a la *paràfrasi*, ja que explica el sentit de la UFO. Alguns exemples d'aquesta tècnica són:

Deposer le bilan (fr) → *arruïnar-se* (ca); *arruinarse* (es)
Unis par le mariage (fr) → *marit i muller* (ca); *marido y mujer* (es)

- c) UF → Recurs retòric relacionat. A causa de l'absència d'un equivalent fraseològic de la UFO en la LM, o bé, per altres causes (com ara restriccions imposades per la modalitat i el tipus de traducció, convencions d'ús, motius estilístics, etc.), emprarem un recurs estilístic (per exemple, un joc de paraules, una metàfora, un símil, etc.). Aquesta tècnica seria una mena de *compensació*. Observem-ne un exemple extret de la base de dades:

La mauvaise foi ! (fr) → *Va, no t'ho creus ni tu!* (ca)

- d) UF → Zero: (*omissió*). En aquest cas, s'omet el fragment del text on apareix la UFO, per diversos motius. De vegades es tracta d'una *omissió* en la traducció de

la UF només; altres vegades, també s'elimina la frase o el paràgraf sencer on apareixia la UFO.

Ça fait bizarre un noir dans un Feydeau (fr) → ∅ ¡Un negre en una obra de Feydeau...! (ca)

- e) UF → UFO en LM. No constitueix una UF lexicalitzada i genuïna en la llengua meta. Seria una *traducció literal* de la unitat fraseològica original que mantindria el significat conceptual, la forma i l'estructura originals. Aquesta tècnica és l'equivalent de la *còpia directa* o el *calc*, i no s'ha de confondre amb la traducció literal d'una UF que es pot donar en la tècnica a) UF → UF. Per tant, sovint aquest procediment es converteix en un *error* o un defecte de traducció si no s'usa de forma adequada, ja que de vegades existeixen altres expressions equivalents més genuïnes en la llengua d'arribada. Tot seguit, mostrem alguns exemples d'aquesta tècnica:

C'est le dernier coup de hache qui fait tomber l'arbre (fr) → L'últim cop de destrat fa caure l'arbre (ca); El último hachazo es el que hace caer al árbol (es)

Le petit oiseau a peur de quitter son nid (fr) → L'ocellet té por de sortir del niu (ca); El pajarito tiene miedo de dejar el nido (es)

- f) No UF → UF. S'inclou una UF en la traducció quan en el segment original no n'apareix cap. Es tracta d'una tècnica de *compensació*. Vegem-ne alguns exemples:

Vous êtes de grands malades (fr) → esteu com un llum (ca); estáis mal de la cabeza (es)

- g) Zero → UF. En aquest cas, la traductora crea una UF del no-res, probablement també com a mètode de compensació de pèrdues anteriors o posteriors, o per introduir-hi riquesa estilística, o posar èmfasi en una idea.

∅ (fr) → ∅ (ca); menos mal (es)

D'altra banda, Delabastita distingeix les següents *tècniques de traducció dels jocs de paraules* (1996 *apud* Marco 2002, 134):

- a) joc de paraules → joc de paraules: traduïm el joc del TO per un altre d'equivalent en la LM;
- b) joc de paraules → no-joc de paraules: farem servir una expressió que no siga un joc de paraules per tal de substituir el joc de paraules i reproduir ambdós sentits del joc original o només un dels dos;
- c) joc de paraules → recurs retòric relacionat: substituïm el joc de paraules per un recurs retòric relacionat amb el joc de paraules (repetició, al·literació, rima, ironia, paradoxa) per tal de reproduir l'efecte del joc original;
- d) joc de paraules → zero: ometem el fragment del text on apareix el joc de paraules;
- e) joc de paraules del TO = joc de paraules del TM: reproduïm el joc del TO en la formulació original, és a dir, sense «traduir-lo»;
- f) no-joc de paraules → joc de paraules: introduïm un joc de paraules per traduir un passatge de l'original que no en contenia cap, de joc, possiblement per tal de compensar una pèrdua anterior o posterior, o per algun altre motiu;
- g) zero → joc de paraules: afegim material textual completament nou que conté un joc de paraules, probablement també a fi de compensar una pèrdua anterior o posterior;
- h) tècniques d'edició, com ara les notes explicatives, els comentaris del traductor al pròleg, etc.

Tanmateix, Marco (2002: 126-127) creu que caldria introduir-hi dues modificacions:

- a) classificar la primera tècnica en dues de diferents: joc de paraules → mateix joc de paraules i joc de paraules → joc de paraules diferent.
- b) la tècnica e) es podria denominar *còpia directa* (MATEO, 1995) per no confondre-la amb la preservació del joc original.

Per acabar, parlarem d'*estratègies* per tal de sistematitzar les decisions dels traductors en altres manifestacions humorístiques que no són UF ni tampoc, jocs de paraules. Per tant, en la nostra anàlisi identificarem dues tendències generals corresponents a dues estratègies diferents que solen aplicar els traductors a l'hora de traduir els elements humorístics: l'estrangerització o la domesticació, segons els traductors hagen optat per acostar l'acudit a la cultura meta o a la cultura origen.

3. METODOLOGIA D'ANÀLISI

En aquest apartat parlarem sobre les fases de treball i el procediment metodològic que hem dut a terme per a realitzar l'anàlisi, que es veuran plasmats en una base de dades. Així doncs, explicarem breument cada fase del procés de treball. També drem a terme una descripció del nostre objecte d'estudi. Així mateix, ens referirem al fet que hi comptem amb textos audiovisuals autèntics (una pel·lícula original i les seues corresponents traduccions per al doblatge al català i al castellà), i explicarem els criteris específics que hem seguit per a escollir les versions analitzades. Per últim, ens referirem també a la manera com hem recollit i sistematitzat els exemples en una base de dades.

3.1. Objecte d'estudi

L'objecte d'estudi del nostre treball és una pel·lícula francesa de comèdia titulada *Qu'est-ce qu'on a fait au Bon Dieu?*, traduïda i doblada a l'espanyol amb el títol *Dios mío, ¿pero qué te hemos hecho?*; i al català, *Déu meu, però què t'hem fet?*

És una comèdia dirigida per Philippe de Chauveron i escrita també per aquest, juntament amb Guy Laurent. Va ser rodada en 2013, però es va estrenar a les sales a França al principi del 2014 i a Espanya, a finals del 2014. La versió castellana es va emetre l'any 2014 i va ser traduïda per Núria Arnal, i dirigida i ajustada per Bruno Jordá a l'estudi de gravació International Soundstudio (Barcelona). Quant a la versió catalana, la primera emissió a TV3 va ser l'1 de gener del 2018, però no hem pogut esbrinar qui en són els traductors, ajustadors i directors.

L'argument de la pel·lícula gira entorn dels personatges de Claude i Marie Verneuil, que són un matrimoni burgés tradicional que té quatre filles: Isabelle, Odile, Ségolène i Laure. Ambdós, catòlics i conservadors, han tractat d'inculcar els valors i principis catòlics a les filles. No obstant això, la primera està casada amb un musulmà; la segona, amb un jueu, i la tercera, amb un xinès; cosa que no els alegra, precisament. Per tant, sols els queda una oportunitat de veure casar-se una filla per l'església, i hi tenen totes les esperances dipositades en Laure, la filla menuda.

Aquesta trama dóna lloc a tot tipus de situacions humorístiques en la pel·lícula, que sovint es veuen reflectides en l'ús de la fraseologia o en la presència de jocs de paraules.

3.2. Justificació de la tria de l'objecte d'anàlisi

Pel que fa als criteris de selecció de l'obra d'anàlisi, cal remarcar que la tria es basa en tres característiques bàsiques: a) la presència en l'obra d'*UFs*, *jocs de paraules* i altres manifestacions de l'*humor*; b) la pertinença d'aquesta al gènere audiovisual dramàtic, ja que volíem analitzar una pel·lícula; i c) les llengües de partida i d'arribada (francès => català/castellà), pel fet que volíem comparar les tres versions en les tres llengües dins la modalitat del doblatge. Així doncs, havia de ser una pel·lícula original en francès que tinguera una versió doblada al castellà i al català. Així mateix, la pel·lícula havia d'estar disponible en totes tres llengües i en DVD, és a dir, a l'abast del públic en general, per tal de poder tenir-hi accés.

3.3. Fases del treball

Com ja hem comentat anteriorment, l'objecte d'estudi del nostre treball són els problemes de traducció derivats de l'*humor*, com la *fraseologia* o els *jocs de paraules*, que estan presents en la comèdia francesa *Qu'est-ce qu'on a fait au Bon Dieu*.

Així doncs, en primer lloc, hem procedit a visualitzar la pel·lícula original i les versions doblades a ambdues llengües d'arribada (català i espanyol), amb l'objectiu de detectar els problemes relacionats amb l'*humor*. Després d'haver mirat la pel·lícula en les tres versions, hem creat una base de dades, i a partir d'aquesta, hem extret exemples fixant-nos en les qüestions que ens interessaven, la *fraseologia* i l'*humor*, que inclou també els *jocs de paraules*. Cal remarcar que hem fet una anàlisi contrastiva de les tres versions de la pel·lícula, no només de forma individual (per separat), sinó també paral·lela, per a trobar les solucions que els traductors han escollit per a resoldre els problemes de traducció que hem detectat. Al seu torn, la visualització paral·lela de la pel·lícula en les tres versions és la manera més adient per a poder detectar totes les tècniques possibles. Tot seguit, hem fet una transcripció dels diàlegs de les escenes i dels fragments que ens interessaven tant de la versió original com de les doblades i, d'aquesta manera, hem extret tots els exemples de la fase de visionat. En un principi, hem esquematitzat els exemples en una taula amb format Excel, i així, n'hem creat dues pestanyes, cadascuna de les quals està dedicada a un problema de traducció: la *fraseologia* i l'*humor*, respectivament. Després, hem esbrinat la tècnica de traducció que han escollit els traductors en cada exemple i en les diferents versions, i n'hem fet una comparació.

A continuació, n'hem destriat els exemples que ens han semblat més significatius de la fraseologia en un document en format Word per tal de classificar cada exemple en taules individuals i analitzar-los més detingudament. Hem volgut dedicar un apartat específic a les *unitats fraseològiques* a l'hora de dur a terme la tria dels exemples més rellevants que hem recollit en la base de dades per dos motius: a) perquè hem observat que en aquesta pel·lícula la fraseologia sovint serveix com a mecanisme de transmissió de l'humor; i b) perquè n'hi ha molts exemples i es podia fer una classificació clara de les tècniques de traducció utilitzades en cada cas. Hem arribat a la conclusió que la fraseologia s'ha vinculat a l'humor d'una manera perspicaç, juntament amb els jocs de paraules, que són també un clar exemple de vehicle de transmissió d'humor, ja que alguns *efectes humorístics* es transmeten a través dels jocs de paraules. Tots els exemples recollits es poden consultar en les fitxes incloses en l'apartat dels annexos.

4. ANÀLISI CONTRASTIVA DEL CORPUS

4.1. Anàlisi quantitativa

A partir de la base de dades elaborada, hem pogut realitzar una anàlisi quantitativa i contrastiva per a veure amb quina freqüència s'han utilitzat les tècniques de traducció a fi de resoldre els problemes detectats. Per tant, hem fet un recompte de les tècniques aplicades pels traductors per a solucionar, en primer lloc, els problemes que presenta la fraseologia i, en segon lloc, els que presenta l'humor, incloent-hi els jocs de paraules.

Quant a la quantitat d'exemples d'aplicacions de tècniques de traducció de la fraseologia que hem pogut trobar en les tres versions de la pel·lícula, cal dir que n'hi ha un total de 110, en els quals s'han aplicat un total de 138 tècniques (ja que en alguns exemples, els traductors fan servir més d'una tècnica de traducció). A continuació mostrarem les xifres en la següent taula:

Tècnica	Núm. d'exemples	% total d'exemples
UF → UF	80	57,98%
UF → no UF	46	33,33%
UF → recurs retòric relacionat	1	0,72%
UF → Zero (<i>Omissió</i>)	1	0,72%
UF → UFO en LM	2	1,46%
no UF → UF	7	5,07%
Zero → UF	1	0,72%

Fig. 2: Taula descriptiva de la freqüència d'aplicació de les tècniques de traducció de les UFs detectades en el nostre corpus.

Com déiem abans, hem detectat 138 casos d'aplicacions de tècniques de traducció, és a dir, els traductors han emprat més d'una tècnica en alguns exemples de la base de dades, ja que potser la versió al català i la castellana no recullen les mateixes tècniques. Per tant, segons les dades quantitatives sobre la freqüència d'ús de les tècniques de traducció de la fraseologia, considerem que la tendència majoritària per a solucionar els problemes de traducció relacionats amb la fraseologia és l'aplicació de la tècnica *UF → UF*, també anomenada *equivalent* o *equivalència*, és a dir, s'intenta reproduir la UFO sempre amb una altra unitat fraseològica en el TM, perquè els traductors no volen perdre'n la riquesa estilística. I quan açò no és possible, apliquen la segona tècnica més nombrosa: *UF → no UF*, que és la *paràfrasi* o *explicació del sentit*.

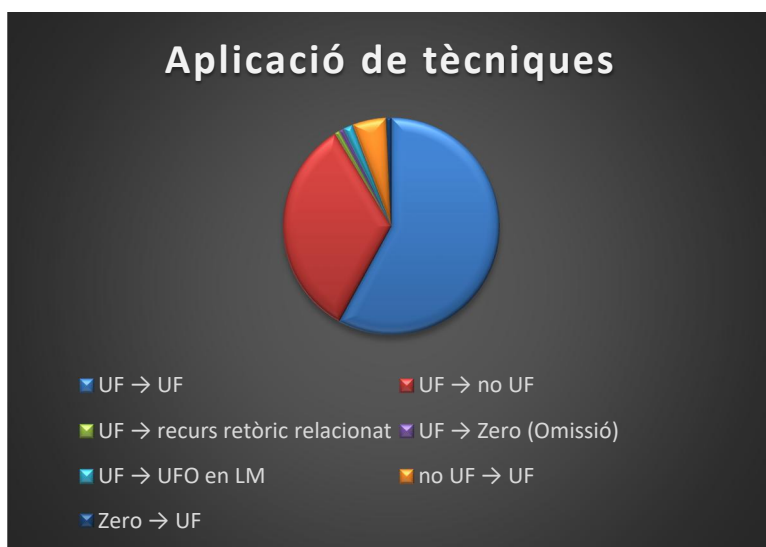

Fig. 3: Gràfic descriptiu de la freqüència d'aplicació de les tècniques de traducció de les UFs detectades en el nostre corpus.

Ara, mostrarem els resultats desglossats per veure si hi ha una tendència diferent depenent de la llengua d'arribada, el català i el castellà:

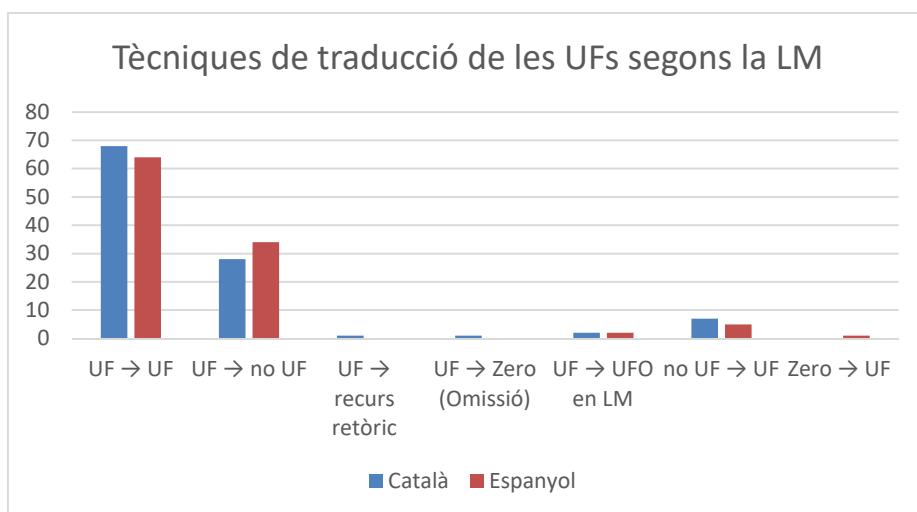

Fig. 4: Gràfic descriptiu de la tendència d'aplicació de les tècniques de traducció de les UFs del nostre corpus en les llengües d'arribada, català i espanyol.

Per mitjà d'aquest gràfic que ens mostra les dades desglossades en les dues llengües d'arribada, el català i l'espanyol, podem veure que no hi ha una gran diferència en la tendència de tècniques seguida pels traductors, ja que ambdues llengües tenen molts aspectes en comú. Podem ressaltar, però, que en la versió doblada al català s'ha volgut mantindre més fidelment la riquesa estilística de les UFs i, quan no n'hi havia se n'han

introduïdes, com es pot deduir del fet que el traductor al català haja usat un poc més les tècniques de compensació, com ara No UF→UF.

Pel que fa a les altres manifestacions de l'humor, que poden ser dels tipus que hem vist en la revisió teòrica (acudit visual, acudit compost, jocs de paraules). Hem detectat 38 exemples d'acudits en total. En aquest cas, ens interessa observar sobretot si el traductor ha aplicat una solució propera a la cultura meta o a l'origen, és a dir, si ha tingut tendència a l'estrangerització o a la domesticació del producte audiovisual. Tanmateix, dins de l'apartat de l'humor hi trobem inclòs el problema dels jocs de paraules, i en aquest cas, farem referència també a les tècniques específiques de la traducció dels jocs de paraules (vegeu pàg. 13 de l'apartat 2.5 de la revisió teòrica).

Al seu torn, hem introduït en la base de dades un total de 38 exemples d'elements humorístics, incloent-hi els jocs de paraules. Tanmateix, cal remarcar que hi ha 40 casos d'aplicacions d'estratègies, és a dir, hem trobat dos casos on la versió castellana empra la domesticació enlloc de l'estrangerització, com fa la catalana. Per tant, en aquesta ocasió, farem una anàlisi quantitativa també per tal de dur a terme un recompte dels casos en què s'aplica cada estratègia (estrangerització o domesticació) en la segona part del nostre corpus d'anàlisi.

Estratègia	Núm. d'exemples	% d'exemples
Estrangerització	28	70%
Domesticació	12	30%

Fig. 5: Taula descriptiva de la freqüència d'aplicació de les estratègies de traducció dels elements humorístics detectats en el nostre corpus.

Mitjançant l'anàlisi quantitativa tenim en consideració que els traductors han seguit la tendència majoritària de l'estrangerització, és a dir, han optat per fer el text original més proper a la cultura original. Podem veure que les tècniques s'han aplicat 40 vegades perquè hi ha hagut dos casos on la versió catalana i l'espanyola no han utilitzat la mateixa estratègia per a solucionar els problemes de traducció plantejats. A continuació, en veurem els resultats de manera gràfica:

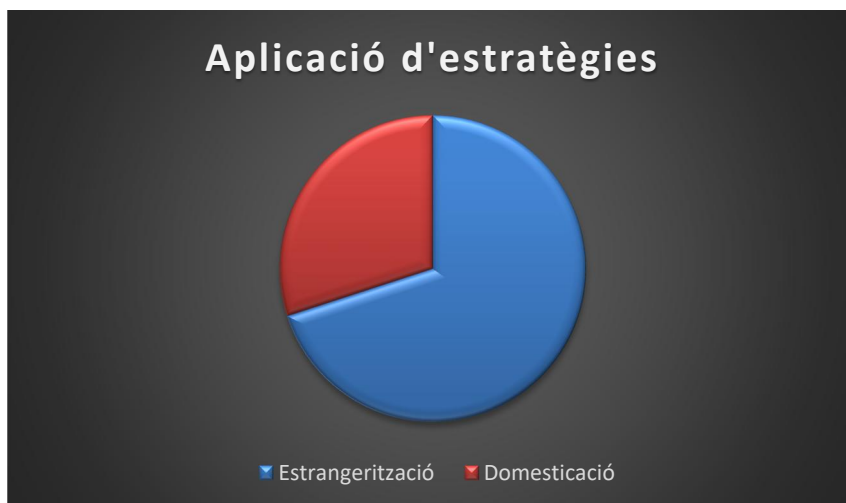

Fig. 6: Gràfic descriptiu de la freqüència d'aplicació de les estratègies de traducció dels elements humorístics detectats en el nostre corpus.

Gràcies a l'anàlisi quantitativa, observem que quan l'humor ve introduït per la fraseologia, es tendeix a la domesticació i quan l'element humorístic és d'altres tipus, s'opta més per l'estrangerització. Això demostra un equilibri o compensació entre ambdues tendències: quan els elements humorístics són de tipus més lingüístic (fraseologia), s'intenta que les versions traduïdes siguin naturals i fàcilment reconegudes pels destinataris de les traduccions. En canvi, quan els elements humorístics tenen a veure amb altres elements (referents culturals, elements visuals, etc.), es tendeix a l'estrangerització, segurament per les restriccions que imposa la imatge i també el context de situació de la pel·lícula.

4.2. Anàlisi qualitativa

En l'anàlisi qualitativa del nostre corpus, exposarem i comentarem diversos exemples d'aplicació de les tècniques de traducció emprades pels traductors a fi de resoldre els problemes de traducció plantejats per la fraseologia i altres mecanismes de transmissió de l'humor del nostre corpus de treball.

Tècnica UF → UF

UF	Il ne manquait plus que ça
Minut	3.46
Definició en context	Expression par laquelle une demande inadmissible est rejetée. (TheFreeDictionary)
Classificació	Frase feta
Traducció al català	Només ens faltaria això
Traducció al castellà	¡Sólo nos faltaba eso!
Tècnica	UF → UF
Cotext	<ul style="list-style-type: none"> • <u>FRANCÉS:</u> ODILE: Je vous jure sur la tête de mon fils que je ne me suis pas converti au judaïsme ! CLAUDE: <u>Il ne manquait plus que ça!</u> • <u>CATALÀ:</u> ODILE: Us juro pels meus fills que no m'he convertit al judaisme. CLAUDE: <u>Només ens faltaria això.</u> • <u>CASTELLÀ:</u> ODILE: ¡Os juro por mis hijos que no me he convertido al judaísmo! CLAUDE: Menos mal, <u>¡sólo nos faltaba eso!</u>

Fig. 7. Fitxa d'anàlisi contrastiva 1: exemple d'aplicació de la tècnica UF → UF.

En aquest exemple, hi ha la UFO (*il ne manquait plus que ça*) que és una expressió que es fa servir per a mostrar el rebuig o desacord. Al seu torn, les expressions que han emprat els traductors a les dues llengües d'arribada (*només ens faltaria això* i *¡sólo nos faltaba eso!*) presenten una similitud conceptual amb l'original i ambdues tenen el mateix significat, per tant podem considerar que s'ha aplicat la tècnica de l'*equivalent fraseològic* en tots dos casos.

Tècnica UF → no UF

UF	N'importe quoi
Minut	6.48
Definició en context	Se dit de quelque chose d'insensé, d'absurde (L'internaute)
Classificació	Interjecció
Traducció al català	No diguis bestieses
Traducció al castellà	No digas tonterías
Tècnica	UF → no UF
Cotext	<ul style="list-style-type: none"> • <u>FRANCÉS:</u> <p>RACHID: Je ne mange pas du porc, mais je ne suis pas un intégriste. Regardez, je bois même du vin. CLAUDE: Mais je n'étais pas inquiet, ah? -Moi, c'est pareil. Juste le cochon. J'y peux rien, c'est de traditions millénaires. CLAUDE: Moi, je suis d'origine Auvergnat et ce n'est pas pourtant que je mange de l'aligot tous les jours. LAURE: Mais <u>n'importe quoi</u>, papa.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>CATALÀ:</u> <p>RACHID: Tranquil, home, que no mengo porc, però no sóc integrista. Mira, fins i tot prenc vi. CLAUDE: No, si jo no pateixo. DAVID: Jo igual. Només evito el porc. Home, són tradicions mil·lenàries. CLAUDE: Però jo sóc francès de soca-rel i no per això menjo formatge tot el sant dia. LAURE: <u>No diguis bestieses</u>, pare.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>CASTELLÀ:</u> <p>RACHID: Descuida, Claude, yo no como cerdo, pero no soy un integrista. Fijate, hasta tomo vino. CLAUDE: No, si yo no lo dudaba. DAVID: Y yo igual. Solo evito el cerdo. Es así, son tradiciones milenarias. CLAUDE: Sí, bueno yo soy francés, de pura cepa, pero no por eso como queso todos los días. LAURE: <u>No digas tonterías</u>, papá.</p>

Fig. 8. Fitxa d'anàlisi contrastiva 2: exemple d'aplicació de la tècnica UF → no UF.

En el present exemple, podem observar que la UFO original (*n'importe quoi*) és una interjecció que s'utilitza sovint en la llengua d'origen com a fórmula rutinària amb un alt valor pragmàtic. Tanmateix, en totes dues llengües d'arribada no s'ha traduït per una UF, sinó per una expressió que, en certa manera, intenta reproduir aquest valor discursiu de la interjecció original, però que no constitueix UFs en les llengües d'arribada.

Tècnica UF → Recurs retòric relacionat

UF	La mauvaise foi !
Minut	7.49
Definició en context	Indécence caractérisée par une volonté d'affirmer un propos que l'on sait foncièrement faux ou injustifié (l'interlocuteur en est également conscient), mais que l'on continue à clamer comme la vérité (L'internaute) être malhonnête
Classificació	Locució nominal
Traducció al català	Va, no t'ho creus ni tu!
Traducció al castellà	¡Qué mentiroso eres!
Tècnica	1. UF → recurs retòric per a donar èmfasi 2. UF → no UF
Cotext	<ul style="list-style-type: none"> • <u>FRANCÉS:</u> <p>DAVID : T'imagine à 6 ans te faire couper la taupe. ODILE : Chéri... DAVID : Sérieux, Rachid. Tu as dû souffrir le martyr. RACHID : Mais pas du tout, je garde même un très bon souvenir. Si c'était à refaire, je recommence demain. DAVID : <u>La mauvaise foi !</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>CATALÀ:</u> <p>DAVID: T'imagines que amb sis anys, te la fan i te la tallen? ODILE: Rei... DAVID: Va, digues la veritat. Devia ser un martiri. RACHID: Que no! Si en tinc un record boníssim. M'ho tornaria a fer demà mateix. DAVID: Au, va, <u>no t'ho creus ni tu!</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>CASTELLÀ:</u> <p>DAVID: ¿Te imaginas que a los 6 años, van y te la cortan? ODILE: Cariño... DAVID: En serio, Rachid. Debió de dolerte un montón. RACHID: ¡Qué va! Incluso guardo un buen recuerdo. Volvería a hacerlo mañana mismo. DAVID: <u>¡Qué mentiroso eres!</u></p>

Fig. 9. Fitxa d'anàlisi contrastiva 3: exemple d'aplicació de la tècnica UF → recurs retòric.

Aquest exemple es caracteritza per contenir una UFO, més concretament, una locució nominal (*la mauvaise foi !*) que expressa la hipocresia, és a dir, la voluntat d'afirmar un fet que és clarament fals, però que continua a proclamar-se com a vertader. En el cas de la versió doblada al català, s'ha optat per l'expressió *no t'ho creus ni tu!*, aplicació d'un recurs retòric per a donar èmfasi a la frase, i per tant, remarcar que és falsa. Tanmateix, en la versió doblada al castellà s'ha optat per llevar la UF i substituir-la per *¡Qué mentiroso eres!*, frase amb la qual es manté el sentit principal de la UFO, sense així constituir una UF en la llengua meta.

Tècnica UF → Zero (omissió)

UF	Ça fait bizarre un noir dans un Feydeau
Minut	52.00
Definició en context	Être étrange, inhabituel (WordReference)
Classificació	Locució verbal
Traducció al català	¡Un negre en una obra de Feydeau...!
Traducció al castellà	Me choca ver a un negro en un Feydeau
Tècnica	1. UF → omissió en català 2. UF → no UF en castellà
Cotext	<ul style="list-style-type: none"> • FRANCÈS: RACHID : <u>Ça fait bizarre</u> un noir dans un Feydeau ! DAVID : C'est modern. RACHID : En quoi c'est modern un noir ? DAVID : Je ne sais pas, moi. La dernière fois que j'étais allé au théâtre j'avais 5 ans. J'étais guignol. • CATALÀ: RACHID : <u>Ø</u> Un negre en una obra de Feydeau...! DAVID : És modern. RACHID : Un negre és modern? Per què? DAVID : I jo què sé! L'últim cop que vaig anar al teatre tenia cinc anys i eren titelles. • CASTELLÀ: RACHID : <u>Me choca</u> ver a un negro en un Feydeau DAVID : Es moderno. RACHID : ¿Qué tiene un negro de moderno? DAVID : ¿Y yo qué sé? La última vez que fui al teatro tenía cinco años y eran títeres.

Fig. 10: Fitxa d'anàlisi contrastiva 4: exemple d'aplicació de la tècnica UF → Zero (omissió).

En la frase d'aquest exemple *Ça fait bizarre un noir dans un Feydeau*, podem ressaltar la locució verbal *faire bizarre*, que significa ser una cosa estranya o poc habitual. Al seu torn, en la versió castellana no s'ha traduït per una UF, sinó pel verb que té un significat semblant, ja que la traductora ha donat prioritat a la UFO i l'ha conservada per tal de mantindre l'expressivitat original (*Me choca ver a un negro en un Feydeau*). Tanmateix, en la versió doblada al català, s'ha omés completament el verb i s'ha optat per una exclamació per tal de compensar la pèrdua (*Ø ¡Un negre en una obra de Feydeau...!*). En ambdós casos, la versió doblada al català i al castellà, els traductors han hagut d'acurtar el text per motius d'ajust i per problemes d'isocronia, ja que hi ha un primer pla del personatge de Rachid quan diu aquesta frase i parla molt de pressa. Per tant, el traductor de la versió doblada al català ha donat prioritat a l'explicació del referent cultural, Georges Feydeau, que és l'autor o el comediògraf de l'obra que Charles interpreta. Per a això, ha omés la UF, perquè no hi cabia. En canvi, la traductora de la versió al castellà, per mantenir la riquesa expressiva, ha conservat la UF però no ha explicat el referent cultural.

Tècnica UF → UFO en LM

UF	C'est le dernier coup de hache qui fait tomber l'arbre
Minut	48.14
Explicació i definició en context	Le proverbe est d'origine Camerounais et la forme correcte est celle qui suit: <i>C'est le dernier coup de hache qui abat l'arbre</i> , dont la définition est de genre philosophique et cela veut dire que c'est la dernière contrariété éprouvée qui va finalement achever une personne
Classificació	Parèmia, proverbi
Traducció al català	L'últim cop de destràl fa caure l'arbre
Traducció al castellà	El último hachazo es el que hace caer al árbol
Tècnica	UF → UFO en LM
Cotext	<ul style="list-style-type: none"> • FRANÇÉS: ISABELLE: Un mariage africain c'est quelque chose. Tu sais quand ça commence, mais jamais quand ça se termine. SÉGOLÈNE: Nos parents, là, ils ne vont pas tenir. Lucie! Tu ne tapes pas la tête de ta sœur avec un râteau, non ! ODILE: Maintenant, ils ont l'habitude des mariages mixtes maintenant... ça va. ISABELLE: Oui, mais c'est le côté répétitif qui reste de les achever. Comme on dit en Afrique, <u>c'est le dernier coup de hache qui fait tomber l'arbre.</u> • CATALÀ: ISABELLE: Un casament africà, déu-n'hi-do. Se sap quan comença, però no quan s'acaba. SÉGOLÈNE: Els pares no ho aguantaran. Lucie! No peguis a la teva germana amb el rasclat, no. ODILE: Ja hi estan acostumats als matrimonis interracials, no? ISABELLE: Sí, però tantes vegades seguides no ho aguantaran. Com diuen en Àfrica: «<u>L'últim cop de destràl fa caure l'arbre.</u>» • CASTELLÀ: ISABELLE: Una boda africana no es moco de pavo. Sabes cuando empieza, pero no cuando acaba. SÉGOLÈNE: Nuestros padres no lo resistirán. ¡Lucie! ¡No le pegues a tu hermana con el rastrillo, no! ODILE: Ya están acostumbrados a los matrimonios mixtos, ¿verdad? ISABELLE: Sí, pero tanta boda repetitiva va a rematarlos. En África dicen: "<u>El último hachazo es el que hace caer al árbol</u>"

Fig. 11: Fitxa d'anàlisi contrastiva 5: exemple d'aplicació de la tècnica UF → UFO en LM.

En aquest exemple, la UFO (*c'est le dernier coup de hache qui fait tomber l'arbre*) es tracta d'un proverbi camerunés que, en aquest context, significa que és l'últim dels molts disgusts que farà que els pares s'ensulsien. La forma canònica del proverbi, la que he trobat recollida en fonts lexicogràfiques és *C'est le dernier coup de hache qui abat l'arbre*, però. Cal destacar que s'ha aplicat la tècnica UFO en LM en ambdues versions (catalana i castellana) per tal d'expressar la idea de l'original: *l'últim cop de destràl fa caure l'arbre* i *el último hachazo es el que hace caer al árbol*. Després de dur a terme una recerca al *Diccionari de sinònims de frases fetes* de M. Teresa Espinal (<https://dsff.uab.cat/>) i en altres fonts de consulta, hem arribat a la conclusió que no és un proverbi equivalent en català, ni tampoc en castellà, ja que no hem trobat aquestes UFs documentades enlloc en les llengües meta. Per tant, considerem que ambdós traductors han realitzat una traducció literal de la UFO en la llengua meta, tècnica equivalent al *calc*.

Tècnica No UF → UF

UF	Moi, je suis d'origine Auvergnat
Minut	6.48
Definició en context	Se dit d'une personne de nationalité Française
Classificació	no UF
Traducció al català	Però jo sóc francès de soca-rel
Traducció al castellà	Sí, bueno yo soy francés, de pura cepa,
Tècnica	no UF → UF
Cotext	<ul style="list-style-type: none"> • <u>FRANÇÉS:</u> RACHID: Je ne mange pas du porc, mais je ne suis pas un intégriste. Regardez, je bois même du vin. CLAUDE: Mais je n'étais pas inquiet, ah? -Moi, c'est pareil. Juste le cochon. J'y peux rien, c'est de traditions millénaires. CLAUDE: Moi, je suis d'<u>origine Auvergnat</u> et ce n'est pas pourtant que je mange de l'aligot tous les jours. LAURE: Mais n'importe quoi, papa. • <u>CATALÀ:</u> RACHID: Tranquil, home, que no mengo porc, però no sóc integrista. Mira, fins i tot prenc vi. CLAUDE: No, si jo no pateixo. DAVID: Jo igual. Només evito el porc. Home, són tradicions mil·lenàries. CLAUDE: Però jo sóc francès <u>de soca-rel</u> i no per això menjo formatge tot el sant dia. LAURE: No diguis bestieses, pare. • <u>CASTELLÀ:</u> RACHID: Descuida, Claude, yo no como cerdo, pero no soy un integrista. Fíjate, hasta tomo vino. CLAUDE: No, si yo no lo dudaba. DAVID: Y yo igual. Solo evito el cerdo. Es así, son tradiciones milenarias. CLAUDE: Sí, bueno yo soy francés, <u>de pura cepa</u>, pero no por eso como queso todos los días. LAURE: No digas tonterías, papá.

Fig. 12: Fitxa d'anàlisi contrastiva 6: exemple d'aplicació de la tècnica no UF → UF.

En el present exemple, veiem que en el fragment de la V.O. no utilitzen una UF: *Moi, je suis d'origine Auvergnat*. *D'origine Auvergnat* és un simple atribut que explica i remarca la nacionalitat de Claude. Tanmateix, els traductors d'ambdues versions doblades, al català i al castellà, han optat per una UF per a transmetre el sentit original: *de soca-rel* i *de pura cepa*, probablement com a compensació per pèrdues fraseològiques anteriors o posteriors.

Tècnica Zero → UF

UF	∅
Minut	3.46
Explicació en context	S'ha afegit a la versió doblada al castellà la interjecció <i>menos mal</i> per tal de donar més èmfasi a l'oració que la segueix
Classificació	
Traducció al català	∅
Traducció al castellà	Menos mal
Tècnica	Zero → UF en castellà, però en català tampoc es diu res, com en l'original
Cotext	<ul style="list-style-type: none"> • <u>FRANCÉS:</u> ODILE: Je vous jure sur la tête de mon fils que je ne me suis pas converti au judaïsme ! CLAUDE: ∅ Il ne manquait plus que ça! • <u>CATALÀ:</u> ODILE: Us juro pels meus fills que no m'he convertit al judaïsme. CLAUDE: ∅ Només ens faltaria això. • <u>CASTELLÀ:</u> ODILE: ¡Os juro por mis hijos que no me he convertido al judaísmo! CLAUDE: <u>Menos mal</u>, ¡sólo nos faltaba eso!

Fig. 13: Fitxa d'anàlisi contrastiva 7: exemple d'aplicació de la tècnica Zero → UF.

En la versió original d'aquest fragment no hi ha cap UF ni cap element lingüístic, però la traductora de la versió doblada al castellà ha decidit afegir una interjecció (*Menos mal*) per tal de donar èmfasi a l'oració consecutiva. També, podem arribar a pensar que ho fa per emfatitzar la ideologia de Claude, el pare de les quatre filles, el qual és catòlic acèrrim i vol que les filles ho siguin també.

A continuació, analitzarem alguns exemples d'altres mecanismes de transmissió de l'humor que hem recollit en la nostra base de dades. Vegem-ne alguns exemples:

Fragment original	Jesus cry?
Mínut	23.42
Explicació	El joc de paraules original seria entre <i>Jesus Christ</i> i <i>Jesus cry</i> per tal d'evitar la vulgaritat i no clavar-se en temes religiosos.
Classificació	Paronímia: s'escriuen i es pronuncien quasi igual, però no arriben a ser idèntiques
Traducció al català	Jesuset?
Traducció al castellà	¿Jesús bendito?
Tècnica	Domesticació / Joc de paraules → recurs retòric relacionat (ironia)
Cotext	<ul style="list-style-type: none"> • FRANCÈS: DAVID: Okay, mais je te préviens, le premier qui me chauffe sur Israël, je lui nique sa race ! ODILE: Tu ne veux pas arrêter un peu avec tes "sa race" là ? <u>Sa race, sa mère, sur la tombe de mon grand-père...</u>c'est vulgaire ! Tu comprends ça ? Ça choque mes parents ! DAVID: Tu veux que je leur disse quoi ? <u>Jesus cry?</u> • CATALÀ: DAVID: D'acord. Però t'aviso, el que em toque els nassos amb Israel, li trenco la cara. ODILE: Vols parar de parlar així? Li trenco la cara, <u>Sa mare, Sobre la tomba del meu avi...</u> És molt vulgar. Que no ho entens? Als meus pares no els hi agrada. DAVID: I què vols que digui? <u>Jesuset?</u> • CASTELLÀ: DAVID: Vale. Pero te aviso, el primero que me caliente con Israel le parto la cara. ODILE: ¿Quieres dejar ya de hablar de esa forma? <u>Partir la cara, Tu madre, Sobre la tumba de mi abuelo...</u> Es muy vulgar. ¿No lo entiendes? A mis padres les molesta. DAVID: ¿Y qué quieres que diga? <u>¿Jesús bendito?</u>

Fig. 14: Fitxa 1: exemple d'acudit simple vehiculat a través d'un joc de paraules.

En aquest exemple trobem un cas de paronímia, ja que considerem que el joc de paraules original és constituït per *Jesus Christ* i *Jesus cry* en el fragment original de la pel·lícula francesa. Al seu torn, creiem que s'ha fet servir *Jesus cry* en anglés com a eufemisme relacionat amb la religió per a evitar la vulgaritat i introduir la nota d'humor mitjançant una expressió relacionada amb Jesús (pel fet que el matrimoni Verneuil és molt catòlic). Per tant, en les traduccions s'ha optat directament per l'eufemisme, que es tradueix, amb una nota cursi, per *Jesuset* (amb diminutiu) en català, i per *Jesús bendito* en castellà per tal d'exagerar l'element religiós i així fer gràcia. S'utilitza la tècnica de Joc de paraules → recurs retòric relacionat (ironia) per tal de donar èmfasi a la diferència cultural i al notable catolicisme dels sogres. En aquest cas, es podia mantenir fàcilment el referent cultural de Jesús, perquè és un referent universal.

Fragment original	Le mien est entier et je le porte très bien !
Minut	3.58
Explicació	Fa referència al seu membre viril, ja que estan parlant sobre la tradició jueva i musulmana de la circumsció
Classificació	Acudit simple - Elements sobre la comunitat
Traducció al català	Pues jo la tinc sencera i em va... la mar de bé!
Traducció al castellà	¡Yo lo tengo entero y está... perfecto!
Tècnica	Domesticació
Cotext	<ul style="list-style-type: none"> • <u>FRANCÉS:</u> MARIE : Pourquoi vous ne le baptisez pas? Peut-être que Benjamin serait ravie d'être catholique plus tard. ODILE : Mais maman, je ne vais pas vous le répéter cent fois, écoute, la circoncision ne fait pas de Benjamin un juif. Et puis d'abord, c'est hygiénique. Voilà! Ça permet d'éviter les infections. CLAUDE : <u>Donc le mien est entier et je le porte très bien.</u> • <u>CATALÀ:</u> MARIE: I per què no el bategeu? Potser més endavant voldrà ser catòlic, en Benjamin. ODILE: Mare, ja us ho he dit mil vegades, la circumsció no el converteix en jueu. I, a més, és higiènic, així s'eviten infeccions. CLAUDE: <u>Doncs jo la tinc sencera i em va... la mar de bé.</u> • <u>CASTELLÀ:</u> MARIE: Por qué no le bautizáis, eh? A lo mejor más adelante, Benjamín está encantado de ser católico. ODILE: Mamá, ya os lo he dicho mil veces, la circuncisión no convierte a Benjamín en judío. Y además es higiénico, sí, así se evitan infecciones. CLAUDE: <u>Yo lo tengo entero y está... perfecto.</u>

Fig. 15: Fitxa 2: exemple d'aplicació de la tècnica de domesticació per a traduir l'acudit simple.

En aquest exemple, hi ha un acudit simple que fa referència a la tradició de la circumsció. El fragment original *Donc le mien est entier et je le porte très bien !* s'ha traduït aplicant l'estratègia de la domesticació, ja que en la versió catalana han fet servir una UF genuïna (*Doncs jo la tinc sencera i em va... la mar de bé*) i en l'espanyola, també s'ha adaptat a la cultura meta (*Yo lo tengo entero y està... perfecto*), ja que no s'ha fet cap traducció literal. En aquest cas, podríem dir que en la traducció al català s'observa un esforç major que en la versió al castellà per atorgar més expressivitat a l'acudit, ja que la versió catalana ha inclòs la UF "la mar de bé" i la castellà, no n'introdueix cap.

UF	C'est de communistes ?
Minut	40.04
Definició	Partisan du communisme, doctrine économique et politique visant la répartition des biens selon les besoins et prônant, avant une absence d'État à venir, la dictature du prolétariat (Reverso)
Explicació	Els diu comunistes quan s'assabenta que cada filla de la família Verneuil està casada amb un estranger de nacionalitat diferent
Classificació	Acudit simple – Elements no marcats
Traducció al català	Són comunistes?
Traducció al castellà	¿Son comunistas?
Tècnica	Estrangerisme
Cotext	<ul style="list-style-type: none"> • <u>FRANCÉS:</u> CHARLES: Les parents de Laure sont des gens très tolérants. La preuve, les trois autres filles ont épousé un Chinois, un Juif et un Arabe. ANDRÉ: C'est quoi ça comme famille ? <u>C'est de communistes ?</u> • <u>CATALÀ:</u> CHARLES: Els pares de la Laure són molt tolerants. Mira, les altres filles estan casades amb un xinès, un jueu i un àrab. ANDRÉ: Quina mena de família són? <u>Són comunistes?</u> • <u>CASTELLÀ:</u> CHARLES: Los padres de Laure son muy tolerantes. Fíjate, sus otras hijas están casadas con un chino, un judío y un árabe. ANDRÉ: ¿Pero qué clase de familia es esa? <u>¿Son comunistas?</u>

Fig. 16: Fitxa 3: exemple d'aplicació de la tècnica d'estrangerització per a traduir l'acudit simple.

En aquest fragment original de l'exemple (*C'est de communistes ?*) ens trobem amb un acudit simple que fa referència a la família Verneuil, més concretament a Claude i Marie. El pare africà de Charles no entén com el matrimoni Verneuil ha permès que les filles s'hagen casat amb tres estrangers, que a banda d'això, no practiquen el catolicisme. Per tant, André reacciona fent aquesta pregunta que ha estat traduïda literalment al català (*Són comunistes?*) i al castellà (*¿Son comunistas?*). S'ha optat per l'estratègia de l'estrangerització, ja que el comunisme té el mateix valor i significat en ambdues cultures, la d'origen i la d'arribada.

6.CONCLUSIONS

6.1.Revisió d'objectius

Els objectius que ens havíem proposat al principi eren, en primer lloc, dur a terme una anàlisi dels elements humorístics que plantegen problemes de traducció, objectiu que hem assolit per mitjà de l'anàlisi contrastiva de les tres versions de la pel·lícula i de l'extracció i classificació dels problemes de traducció que ens interessaven: la *fraseologia*, l'*humor* i els *jocs de paraules*. En segon lloc, volíem realitzar una revisió teòrica per tal d'establir les eines conceptuais bàsiques que faríem servir en l'anàlisi posterior, cosa que hem complert en el segon apartat del treball, en el qual hem explicat

conceptes com ara la traducció per al doblatge, la fraseologia, l'humor i les tècniques i estratègies de traducció. Per acabar, havíem de fer el buidatge dels problemes de traducció en una base de dades per a classificar els exemples extrets de la pel·lícula i les respectives versions doblades, tasca que també hem dut a terme i que es veu plasmada en la base de dades i les fitxes d'anàlisi adjuntes en els annexos 8.1 i 8.2.

6.2. Discussió dels resultats

A partir dels resultats obtinguts en l'anàlisi, podem establir que els traductors, per tal de resoldre els problemes relacionats amb la *fraseologia* han seguit, en la seua major part (en un 57,98% dels casos analitzats), la tendència de l'aplicació de la tècnica *UF* → *UF*, anomenada també *equivalent o equivalència*. Podem arribar a la conclusió que la tècnica *d'equivalència* és la més aplicada per a traduir l'humor vehiculat a través de la fraseologia, ja que els traductors sovint busquen una *UF* equivalent a la *UFO* perquè no volen perdre la riquesa estilística del text original. Tot seguit, hi ha la tendència molt nombrosa també, amb un 33,33% dels casos estudiats, que consisteix en l'aplicació de la tècnica *UF* → *no UF*, que és la *paràfrasi o explicació del sentit* de la *UFO*. Si tenim en consideració les dades resultants de l'anàlisi quantitativa, podem observar que hi ha hagut 138 casos d'aplicacions de les tècniques per a resoldre els problemes de traducció de les *UFs*. D'aquestes, els traductors han aplicat en 80 casos la tècnica *UF* → *UF* o *equivalència*, i seguint aquesta xifra, hi ha 36 casos on s'ha optat per aplicar la tècnica *UF* → *no UF* o *paràfrasi*.

D'altra banda, pel que fa als elements humorístics analitzats en el nostre corpus de treball, cal dir que la tendència majoritària dels traductors per a resoldre els problemes que ens plantegen els elements humorístics, incloent-hi els jocs de paraules, és l'estratègia de l'estrangerització, amb un 70% d'aplicació. En aquest sentit, cal tindre en consideració que és una pel·lícula francesa i que, en molts casos, no és necessari ni convenient adaptar els elements a la cultura d'arribada perquè en Espanya són similars o coneguts, o bé per les restriccions que imposen la imatge o el context de situació de la pel·lícula.

Com a conclusió, podem afirmar que en aquesta comèdia francesa hi ha una major tendència a l'estrangerització a l'hora de traduir els elements humorístics no relacionats amb la fraseologia, i a l'*equivalent* (o domesticació), sobretot amb l'aplicació de la tècnica *UF* → *UF*, quan l'humor es planteja a través de la fraseologia. Per tant,

considerem que quan els acudits es vehiculen a través de la fraseologia, els traductors solen adaptar-los a la cultura meta. En definitiva, segons la nostra anàlisi, podem deduir que es compensa la tendència a l'estrangerització mitjançant l'adaptació i la gran quantitat d'equivalents genuïns presents en la fraseologia. També cal dir que la proximitat lingüística i cultural de totes tres llengües té molt a veure amb la (relativa) facilitat de trobar equivalents en les llengües d'arribada.

6.3. Perspectives de futur

Després d'haver dut a terme aquest treball d'anàlisi contrastiva dels problemes de traducció que suposen la fraseologia, l'humor i els jocs de paraules, podria ser interessant continuar l'estudi i, fins i tot, ampliar-lo per a incloure-hi també els referents culturals. D'altra banda, també em crida l'atenció el fet d'ampliar l'estudi a altres llengües per a veure si la variable de la llengua original influeix en les tècniques de traducció aplicades pels traductors. Com ja sabem, el francès és una llengua propera tant al català com a l'espanyol. Per contra, altres llengües com ara l'alemany podrien presentar més diferències lingüístiques o culturals respecte de les llengües d'arribada, cosa que es podria veure reflectida també en l'aplicació de tècniques de traducció. Per tant, queda dins dels meus projectes de futur continuar l'estudi en altres combinacions lingüístiques per a comprovar la tendència que segueixen els traductors a l'hora de resoldre els problemes de traducció que es troben en el text.

D'altra banda, també som conscients de les limitacions de l'estudi que hem dut a terme en aquest treball, ja que per motius d'espai, ens hem basat només en l'anàlisi d'una pel·lícula. Així doncs, seria interessant dur a terme el mateix tipus d'estudi amb un corpus d'anàlisi més ampli, que abastara més pel·lícules de característiques similars, amb l'objectiu de comprovar si es corroboren les mateixes tendències identificades en el nostre treball.

7. BIBLIOGRAFIA

- Agost, Rosa. 1999. *Traducción y doblaje: palabras, voces e imágenes*. Barcelona: Ariel.
- Chaume, Frederic. 2004. *Cine y traducción*. Madrid: Cátedra.
- Corpas Pastor, G. 1996. *Manual de fraseología española*. Madrid: Gredos.
- De Chauveron, Philippe. 2014. *Qu'est-ce qu'on a fait au Bon Dieu ?* França: Les Films du 24. [Enregistrament en DVD. Versió original en francès i doblada al català (*Déu meu, però què t'hem fet?*) i al castellà (*Dios mío, ¿pero qué te hemos hecho?*).]
- Dictionnaire en ligne gratuit : traduction, définition, synonymes. <https://dictionnaire.reverso.net/>
- Doblaje.com, El. 2000. La base de datos del doblaje en España. <http://eldoblaje.com/datos/AzResults.asp?ocupacion=Pelicula>
- Doblatge.com, El. La base de dades del doblatge en català. <http://eldoblatge.com/>
- ÉsaDir. 2003. El portal lingüístic de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals. <http://esadir.cat/>
- Espinal, M. Teresa. 2006. *Diccionario de sinónimos de frases fetes* [en línia]. 2a edició revisada. Barcelona: UAB. <https://dsff.uab.cat/>
- Hurtado, Amparo. 2001. *Traducción y Traductología*. 5a edició revisada. Madrid: Cátedra.
- Larousse. <https://www.larousse.com/es/>
- L'internaute. <http://www.linternaute.fr/expression/>
- Marco, Josep. 2002. *El fil d'Ariadna. Anàlisi estilística i traducció literària*. Eumo. Vic.
- Oltra Ripoll, Maria D. Material sobre les tècniques de traducció utilitzat en TI0919 - Traducció Anglès-Català II i TI0937 - Traducció C (Francès)-A1 (Català) (I). Power Point. Aula Virtual: Universitat Jaume I.
- Oltra Ripoll, Maria D. 2016. *La traducció de la fraseologia en obres literàries contemporànies i les seues adaptacions cinematogràfiques (anglès-català/espanyol)*. Departament de Traducció i Comunicació (Tesi Doctoral). Castelló de la Plana: Universitat Jaume I. <https://www.tdx.cat/handle/10803/364784>
- Oltra Ripoll, Maria D. 2018. «La fraseologia com a tret estilístic en novel·les originals en anglès i les seues traduccions al català». *Caplletra* 65: 95-124. <https://ojs.uv.es/index.php/caplletra/article/view/12613/12103>

Oltra Ripoll, Maria D. 2018. «La traducció al català i al castellà de les UF modificades creativament en la novel·la *Midnight's Children*, de Salman Rushdie». *Cultura, lenguaje y representación*. Vol. 20: 285-299. <http://www.e-revistas.uji.es/index.php/clr/article/view/3645/2995>

Optimot, consultes lingüístiques. <https://aplicacions.lengua.gencat.cat/llc/AppJava/index.html>

ProverbesDictons. <https://proverbesdictons.com/>

TheFreeDictionary.com. <https://es.thefreedictionary.com/>

Verdegal, Joan. 2011. *La pràctica de la traducció francès-català*. 2a edició. Vic: Eumo.

WordReference. <http://www.wordreference.com/>

Xambó, Rafael et al. 2017. *Llibre d'estil de la Corporació Valenciana de Mitjans de Comunicació*. 1a edició. València: Generalitat Valenciana, CVMC.

8. ANNEXOS

8.1. Base de dades: veieu clau USB annexa al treball.

A	B	C	D	E	F	G
1	Fragment Original	Classificació	Trad. Cat.	Trad. Esp.	Tècnica	Context
2	20.45 Pensent-vos a prendre pour épouse Mlle. Lubelle... ?	Locució verbal	Acceptes prendre com a esposa Lubelle... ?	¿Aceptas como legítima esposa a la señorita Lubelle... ?	UF → UF	Mr. Rachid Abdoul Mohamed Bemasseu, c
3	1.09 Au nom de la loi, je vous déclare unis par le mariage	Locució nominal	Per poder que em concedex la llei, us declaro marit i muller	Por el poder que me otorga la ley, les declaro marido y mujer	UF → no UF	Mr. Rachid Abdoul Mohamed Bemasseu, c
4	2.38 Claude, fais un effort	Frase feta	Claude, fes un esforç	Claude, esfuerzate un poco	UF → UF en català, però no en castellà	Ca va être une boucherie. Mais non, Odile
5	3.46 Il ne manquait plus que ça!	Frase feta	Només ens faltaria això	Menos mal, sólo nos faltaba eso !	UF → UF	Je vous jure sur la tête de mon fils que je n
6	4.00 Claude, je t'en prie.	Frase feta	Claude, siplau	Claude, por favor...	UF → UF	Pourquoi vous me le baptisez pas ? Peut-être
7	4.37 Ah, c'est ça	Interjecció	Ah, és clar	Ah, sí, claro	UF → UF en català, però no en castellà	C'est là qu'il cette femme toute pommée ? C'e
8	5.22 Bon, bah, à la tienne!	Interjecció	À la teua	¡A la tuya!	UF → UF	À la santé ! À la tienne !
9	6.10 C'est le moins qu'on puisse dire	Frase feta	Per dir-ho suauement...	Eso es quedarse corto !	UF → no UF en català, però si en castellà	Ca ne vous plaît pas, Marie? Oui, Chao, c'e
10	6.25 Mais je n'étais pas inquiet, ah?	Locució verbal	No, si jo no patia	No lo la dudaba, ¿eh ?	UF → no UF en català, però si en castellà	C'est quelle viande ? De l'autruche. De l'au
11	6.37 N'importe quoi	Interjecció	No diguis besties	No digas tonterías	UF → no UF	Je ne mange pas du porc, mais je ne suis p
12	6.48 Il va lui sucer les boules tout le repas?	Locució verbal	Es passarà tot el dinar ensabonant-lo?	¿Le hará la pelota toda la comida?	UF → UF	Oh, ça va, je faisais de l'humour. Je le taqu
13	7.49 La mauvaise foi	Locució nominal	Va, no t'ho creus ni tu!	¿Qué intención eres!	UF → no UF	David dit juste que c'est mieux de faire le p
14	7.53 Vous ne pouvez pas faire la paix d'une bonne fois pour toutes ?	Frase feta	No podeu fer les paus d'una vegada?	¿No podéis hacer las paces de una vez ?	UF → UF	Les embrouilles de jurés et d'arabes, ça suff
15	8.23 Je suis à deux doigts d'arrêter de fumer.	Locució verbal	Estic per deixar de fumar	Estoy por dejar el café	UF → no UF	Je dis juste que les Chinois ne font aucu n
16	8.35 Vous avez déposé le bilan?	Locució verbal	No us heu arruinat?	¿Os habéis arruinado?	UF → no UF	là, j'avoue qu'ils ont fait fort. Mais c'est vri
17	8.49 Il n'y voyait aucun mal, Rachid.	no UF	No t'ho prenguis malament, Rachid	No, no lo interpretes mal, Rachid	no UF → UF en català, però no en castellà	Il n'y voyait aucun mal, Rachid, mais pour d
18	8.59 Tu galères vraiment	Col·locació	J'a' estas passant	Tu pasas tres pueblós	no UF → UF	Il n'y voyait aucun mal, Rachid, mais pour d
19	10.33 J'ai du mal avec David.	Locució verbal	Ami, el que em costa més és en David	El que me cuesta más es David	UF → no UF	J'ai du mal avec David. Odile méritait mieux
20	10.42 Je crois que les juifs étaient d'accord pour les affaires...	Frase feta	Jo que em pensava que els jueus eren bons negociants...	Creo que los judíos eran emprendedores...	UF → no UF	J'ai du mal avec David. Odile méritait mieux
21	10.47 Il va toujours chercher la petite bête	Locució verbal	Aquest sempre busca raons	Es un auténtico piquetero	UF → UF en català, però no en castellà	le plus difficile, c'est Rachid, quand-même
22	10.49 On a tiré le gros lot, ma chérie!	Locució verbal	Eus ha tocat la grossa, reïna!	¡Nos ha tocado el gordo, cariño!	UF → UF	le plus difficile, c'est Rachid, quand-même
23	10.53 Je me suis fait chier à faire une tarte normande...	Frase feta	M'he estirgat a fer un pastís normand...	Me he roto los cuernos haciendo una tarta normanda	UF → no UF en català, però si en castellà	Je me suis fait chier à faire une tarte norma
24	10.57 J'ai honte!	Locució verbal	Em la vergonya	Estoy avergonzada	UF → UF en català, però no en castellà	J'ai honte! 'Moi aussi. Mais non, il faut pa
25	10.59 Mais non, il faut pas le prendre au sérieux.	Frase feta	No us ho prengueu tan a pit	No os lo toméis tan a pecho	UF → UF	J'ai honte! 'Moi aussi. Mais non, il faut pa
26	11.03 Mettez-vous à sa place.	Frase feta	Posu-vos al seu lloc	Ponéos en su lugar	UF → UF	Mettez-vous à sa place. Barbès pour un Pri
27	11.17 Je me mets dans la peau d'un raciste.	Frase feta	Em poso en la pell d'un racista	Me ponía en la piel de un racista	UF → UF	Par contre, s'il avait dit que les arabes étai
28	11.30 Bon, arrêtez, ça suffit! Ça, c'est pas possible d'être aussi cons	Frase feta	Volcu parar, home! No sé com podeu ser tan burros!	¡Ya valla, se acabó! ¿Cómo podéis ser tan idiotas?	UF → no UF en català, però si en castellà	Par contre, s'il avait dit que les arabes étai
29	11.35 C'est pas grave	Frase feta	No passa res	No tiene importancia	UF → UF	C'est pas grave parce que Chao a fait un tr
30	12.23 Ça va partir en sucette	Locució verbal	Això no pot acabar bé	Esto va a acabar fatal	UF → no UF	C'est de sa faute, là. C'est lui qui a poum! f
31	12.37 Met-toi à la page	Col·locació	Passa't al dia	Entrante	UF → UF	Tu penses que j'ai besoin de toi? J'ai plus d
32	13.08 Les machs qui avants le vent en poupe	Locució verbal	Aca el bacallà el tallen els vitrossos	Cortamos el bacalao	UF → UF	Tu penses que j'ai besoin de toi? J'ai plus d
33	14.13 N'importe quoi!	Interjecció	Quina bestialitat!	¡Ja qué hay que ver!	UF → no UF en català, però si en castellà	Enterrer un présumé, c'importe quoi! On a
34	14.24 Ça y est ! N'y pense même pas, Claude	Frase feta	Ni se t'acordeu!	Ni se te ocurra, Claude	UF → UF	N'y pense même pas, Claude ! Quoi ? 'S'il i
35	14.30 Pour pas qu'on laisse des traces	Locució verbal	Que no em queefi cap rastre	No hay que dejar rastro	UF → UF	J'enterre la boîte aussi, pour pas qu'on fais
36	15.18 Oh mon Dieu...	Interjecció	Ai no, ella no	Oh Dios mío	UF → no UF en català, però si en castellà	Mon Père ? Père ! 'Oh mon Dieu, pas elle. '
37	15.45 Maintenant, ça se passe très bien	Frase feta	Però ara va tot perfecte	Pero ahora va de fabulal	UF → no UF en català, però si en castellà	C'est qui arrive à votre famille ! Est pas bie
38	15.50 Je m'en veux de penser comme ça	Locució verbal	Em sap greu pensar així	No me gusta pensar así...	UF → UF en català, però no en castellà	Je m'en veux de penser comme ça, mais là
39	16.47 Il y a plein de gens qui ont du mal à s'en sortir	Locució verbal	A molta gent li costa superar-les	Mucha gente no se recupera nunca	UF → UF en català, però no en castellà	Ça peut être très grave, une dépression. Il y
40	18.13 Sa race!	Locució nominal	Idiota!	¡Such muerdos!	UF → no UF en català, però si en castellà	Vous mangez pas, kasher, Monsieur ? Non
41	18.21 Comme d'habitude	Frase feta	Com sempre	Como siempre	UF → UF	oui, chérie ? Alors, comment ça s'est passi
42	18.43 J'ai eu une journée de dingue	Locució nominal	Tot el dia que vaig de balid	He tenido un día de locos	UF → UF	Désolé, maman, j'ai pas pu te rappeller av
43	22.13 À ton avis ?	Locució nominal	¿Tu qué crees ?	¿Tu qué crees ?	UF → UF	leur fils Xavier est à Chimon pour les vacan
44	22.53 J'en ai un peu marre d'être le clandestin dans sa famille	Locució verbal	J'a estic típ de ser el clandestí de la família	Ta enloy harto de ser el clandestino de la familia	UF → UF	Mlle Laure Vermeil, voulez-vous prélemb
45	23.00	Interjecció	Bon Rachid, meurt!	¡Bón rachid! muere!	UF → UF	Mlle Laure Vermeil, voulez-vous prélemb

8.2. Fitxes d'anàlisi

UF	Consentez-vous à prendre pour épouse Mlle. Isabelle... ?
Minut	00.45
Definició en context	Formule de mariage (WordReference)
Classificació	Locució verbal
Traducció al català	Acceptes prendre com a esposa Isabelle...?
Traducció al castellà	¿Acepta como legítima esposa a la señorita Isabelle...?
Tècnica	UF → UF
Cotext	<ul style="list-style-type: none"> • FRANCÉS: MAIRE: Mr. Rachid Abdoul Mohamed Benassem, <u>consentez-vous à prendre pour épouse</u> Mlle. Isabelle Suzanne Marie Verneuil, ici présente ? RACHID: Oui. MAIRE: Mlle. Isabelle Suzanne Marie Verneuil <u>consentez-vous à prendre pour époux</u> Mr. Rachid Abdoul Mohamed Benassem, ici présent ? ISABELLE: Oui MAIRE: Au nom de la loi, je vous déclare unis par le mariage. • CATALÀ: ALCALDE: Rachid Abdoul Mohamed Benassem <u>acceptes prendre com a esposa</u> Isabelle Suzanne Marie Verneuil, aquí present? RACHID: Sí. ALCALDE: Isabelle Suzanne Marie Verneuil <u>acceptes prendre com a espòs</u> Rachid Abdoul Mohamed Benassem, aquí present? ISABELLE: Sí. ALCALDE: Pel poder que em concedeix la llei, us declaro marit i muller. • CASTELLÀ: ALCALDE: Sr. Rachid Abdoul Mohamed Benassem, <u>¿acepta como legítima esposa</u> a la señorita Isabelle Suzanne Marie Verneuil, aquí presente? RACHID: Sí. ALCALDE: Señorita Isabelle Suzanne Marie Verneuil, <u>¿acepta como legítimo esposo</u> al señor Rachid Abdoul Mohamed Benassem, aquí presente? ISABELLE: Sí. ALCALDE: Por el poder que me otorga la ley, les declaro marido y mujer.

UF	Fais un effort
Minut	2.38
Definició en context	S'efforcer ; donner un coup de collier (Reverso)
Classificació	Frase feta
Traducció al català	Fes un esforç
Traducció al castellà	Esfuézate un poco
Tècnica	1. UF → UF 2. UF → no UF
Cotext	<ul style="list-style-type: none"> • <u>FRANCÉS:</u> CLAUDE: Ça va être une boucherie. MARIE: Mais non, Odile m'a assuré qu'elle avait engagé le meilleur rabbin. CLAUDE: Ce que je sais c'est qu'il va couper la quéquette de mon petit-fils. MARIE: S'il te plaît, Claude, <u>fais un effort</u>. Moi, tu crois que ça me fait jour ? • <u>CATALÀ:</u> CLAUDE: Això serà una carnisseria... MARIE: Que no, l'Odile m'ha assegurat que han contractat el millor rabí. CLAUDE: Jo només sé que li tallarà la titola al meu nét. MARIE: Au, va, Claude, si us plau, <u>fes un esforç</u>. Et penses que a mi em fa il·lusió? • <u>CASTELLÀ:</u> CLAUDE: Esto va a ser una carnicería. MARIE: ¡No, hombre, no! Odile me ha asegurado que han contratado al mejor rabino. CLAUDE: Lo único que sé es que le va a cortar el pito a mi nieto. MARIE: Por favor, Claude, por favor, <u>esfuézate un poco</u>. ¿Te crees que a mí me hace ilusión?

UF	Il ne manquait plus que ça
Minut	3.46
Definició en context	Expression par laquelle une demande inadmissible est rejetée. (TheFreeDictionary)
Classificació	Frase feta
Traducció al català	Només ens faltaria això
Traducció al castellà	¡Sólo nos faltaba eso!
Tècnica	UF → UF
Cotext	<ul style="list-style-type: none"> • <u>FRANCÉS:</u> ODILE: Je vous jure sur la tête de mon fils que je ne me suis pas converti au judaïsme ! CLAUDE: <u>Il ne manquait plus que ça!</u> • <u>CATALÀ:</u> ODILE: Us juro pels meus fills que no m'he convertit al judaïsme. CLAUDE: <u>Només ens faltaria això.</u> • <u>CASTELLÀ:</u> ODILE: ¡Os juro por mis hijos que no me he convertido al judaísmo! CLAUDE: <u>Menos mal, ¡sólo nos faltaba eso!</u>

UF	∅
Minut	3.46
Explicació en context	S'ha afegit a la versió doblada al castellà la interjecció <i>menos mal</i> per tal de donar més èmfasi a l'oració que la segueix
Classificació	
Traducció al català	∅
Traducció al castellà	Menos mal
Tècnica	Zero → UF en castellà, però en català tampoc es diu res, com en l'original
Cotext	<ul style="list-style-type: none"> • <u>FRANCÉS:</u> ODILE: Je vous jure sur la tête de mon fils que je ne me suis pas converti au judaïsme ! CLAUDE: ∅ <u>Il ne manquait plus que ça!</u> • <u>CATALÀ:</u> ODILE: Us juro pels meus fills que no m'he convertit al judaïsme. CLAUDE: ∅ <u>Només ens faltaria això.</u> • <u>CASTELLÀ:</u> ODILE: ¡Os juro por mis hijos que no me he convertido al judaísmo! CLAUDE: <u>Menos mal</u>, ¡sólo nos faltaba eso!

UF	C'est le moins qu'on puisse dire
Minut	6.10
Definició en context	Une formule pour insister sur quelque chose. (L'internaute) Laisse à penser que la réalité est bien plus imposante que les propos tenus.
Classificació	Frase feta
Traducció al català	Per dir-ho suaument...
Traducció al castellà	Eso es quedarse corto.
Tècnica	1. UF → no UF 2. UF → UF
Cotext	<ul style="list-style-type: none"> • <u>FRANCÉS:</u> CHAO: Ça ne vous plaît pas, Marie? MARIE: Oui, Chao, c'est très bon. C'est juste un peu sec. CLAUDE: <u>C'est le moins qu'on puisse dire.</u> • <u>CATALÀ:</u> CHAO: Que no t'agrada, Marie? MARIE: Sí, és boníssim. Però ho trobo un pèl sec. CLAUDE: <u>Per dir-ho suaument...</u> • <u>CASTELLÀ:</u> CHAO: ¿No te gusta, Marie? MARIE: Sí, sí, Chao, está muy rico. Solo un poco seco. CLAUDE: <u>Eso es quedarse corto.</u>

UF	N'importe quoi
Minut	6.48
Definició en context	Se dit de quelque chose d'insensé, d'absurde (L'internaute)
Classificació	Interjecció
Traducció al català	No diguis bestieses
Traducció al castellà	No digas tonterías
Tècnica	UF → no UF
Cotext	<ul style="list-style-type: none"> • <u>FRANCÉS:</u> RACHID: Je ne mange pas du porc, mais je ne suis pas un intégriste. Regardez, je bois même du vin. CLAUDE: Mais je n'étais pas inquiet, ah? -Moi, c'est pareil. Juste le cochon. J'y peux rien, c'est de traditions millénaires. CLAUDE: Moi, je suis d'origine Auvergnat et ce n'est pas pourtant que je mange de l'aligot tous les jours. LAURE: Mais <u>n'importe quoi</u>, papa. • <u>CATALÀ:</u> RACHID: Tranquil, home, que no mengo porc, però no sóc integrista. Mira, fins i tot prenc vi. CLAUDE: No, si jo no pateixo. DAVID: Jo igual. Només evito el porc. Home, són tradicions mil·lenàries. CLAUDE: Però jo sóc francès de soca-rel i no per això menjo formatge tot el sant dia. LAURE: <u>No diguis bestieses</u>, pare. • <u>CASTELLÀ:</u> RACHID: Descuida, Claude, yo no como cerdo, pero no soy un integrista. Fíjate, hasta tomo vino. CLAUDE: No, si yo no lo dudaba. DAVID: Y yo igual. Solo evito el cerdo. Es así, son tradiciones milenarias. CLAUDE: Sí, bueno yo soy francés, de pura cepa, pero no por eso como queso todos los días. LAURE: <u>No digas tonterías</u>, papá.

UF	Moi, je suis d'origine Auvergnat
Minut	6.48
Definició en context	Se dit d'une personne de nationalité Française
Classificació	no UF
Traducció al català	Però jo sóc francès de soca-rel
Traducció al castellà	Sí, bueno yo soy francés, de pura cepa,
Tècnica	no UF → UF
Cotext	<ul style="list-style-type: none"> • <u>FRANCÉS:</u> RACHID: Je ne mange pas du porc, mais je ne suis pas un intégriste. Regardez, je bois même du vin. CLAUDE: Mais je n'étais pas inquiet, ah? -Moi, c'est pareil. Juste le cochon. J'y peux rien, c'est de traditions millénaires. CLAUDE: Moi, je suis <u>d'origine Auvergnat</u> et ce n'est pas pourtant que je mange de l'aligot tous les jours. LAURE: Mais n'importe quoi, papa. • <u>CATALÀ:</u> RACHID: Tranquil, home, que no mengo porc, però no sóc integrista. Mira, fins i tot prenc vi. CLAUDE: No, si jo no pateixo. DAVID: Jo igual. Només evito el porc. Home, són tradicions mil·lenàries. CLAUDE: Però jo sóc francès <u>de soca-rel</u> i no per això menjo formatge tot el sant dia. LAURE: No diguis bestieses, pare. • <u>CASTELLÀ:</u> RACHID: Descuida, Claude, yo no como cerdo, pero no soy un integrista. Fíjate, hasta tomo vino. CLAUDE: No, si yo no lo dudaba. DAVID: Y yo igual. Solo evito el cerdo. Es así, son tradiciones milenarias. CLAUDE: Sí, bueno yo soy francés, <u>de pura cepa</u>, pero no por eso como queso todos los días. LAURE: No digas tonterías, papá.

UF	La mauvaise foi !
Minut	7.49
Definició en context	Indécence caractérisée par une volonté d'affirmer un propos que l'on sait foncièrement faux ou injustifié (l'interlocuteur en est également conscient), mais que l'on continue à clamer comme la vérité (L'internaute) être malhonnête
Classificació	Locució nominal
Traducció al català	Va, no t'ho creus ni tu!
Traducció al castellà	¡Qué mentiroso eres!
Tècnica	1. UF → recurs retòric per a donar èmfasi 2. UF → no UF
Cotext	<ul style="list-style-type: none"> • FRANÇÉS: DAVID : T' imagine à 6 ans te faire couper la taupe. ODILE : Chéri... DAVID : Sérieux, Rachid. Tu as dû souffrir le martyr. RACHID : Mais pas du tout, je garde même un très bon souvenir. Si c'était à refaire, je recommence demain. DAVID : <u>La mauvaise foi !</u> • CATALÀ: DAVID: T'imagines que amb sis anys, te la fan i te la tallen? ODILE: Rei... DAVID: Va, digues la veritat. Devia ser un martiri. RACHID: Que no! Si en tinc un record boníssim. M'ho tornaria a fer demà mateix. DAVID: Au, va, <u>no t'ho creus ni tu!</u> • CASTELLÀ: DAVID: ¿Te imaginas que a los 6 años, van y te la cortan? ODILE: Cariño... DAVID: En serio, Rachid. Debió de dolerte un montón. RACHID: ¡Qué va! Incluso guardo un buen recuerdo. Volvería a hacerlo mañana mismo. DAVID: <u>¡Qué mentiroso eres!</u>

UF	Tu galères vraiment
Minut	9.29
Definició en context	Avoir beaucoup du mal ; être en difficulté
Classificació	Verb + adverbi
Traducció al català	Ja t'estàs passant!
Traducció al castellà	Te pasas tres pueblos
Tècnica	1. no UF → no UF / UF incompleta 2. no UF → UF
Cotext	<ul style="list-style-type: none"> • <u>FRANCÉS:</u> MARIE: Il n'y voyait aucun mal, Rachid, mais pour des gens comme nous qui habitons une petite ville de Province, Barbès est un choc. CLAUDE: Ça, c'est sûr, heureusement que j'avais mon passeport avec moi parce que là, d'un coup, je pensais que j'étais à Bab El Oued. LAURE: Papa, <u>tu galères vraiment</u>. • <u>CATALÀ:</u> MARIE: No t'ho prenguis malament, Rachid. És que pels que vivim en una població petita de Províncies, Barbés impressiona. -Ja ho pots ben dir, sort que duia el passaport perquè, de cop i volta, em vaig trobar al mig d'Algèria. -Pare, <u>ja t'estàs passant</u>. • <u>CASTELLÀ:</u> MARIE: No, no lo interpretes mal, Rachid. Pero para nosotros que vivimos en una ciudad de Provincias, Barbés impresiona. CLAUDE: ¡Ya lo creo! Menos mal que llevaba el pasaporte porque, de golpe, creía estar en Argelia. LAURE: <u>Te pasas tres pueblos</u>.
Observacions	1. La traducció al català també pot considerar-se una UF incompleta perquè encara que no reculla la forma canònica completa, en recull una part: passar-se de la ratlla. Doncs, en eixe sentit la considerarem UF.

UF	Il va toujours chercher la petite bête
Minut	10.47
Definició en context	Jouer sur les mots ; ergoter : pinailler (L'internaute)
Classificació	Frase feta
Traducció al català	Aquest sempre busca raons
Traducció al castellà	Es un auténtico pejiguero
Tècnica	1. UF → UF 2. UF → no UF
Cotext	<ul style="list-style-type: none"> • FRANCÉS: MARIE: Le plus difficile, c'est Rachid, quand-même. CLAUDE: C'est le pire de tous, <u>il va toujours chercher la petite bête.</u> • CATALÀ: MARIE: El més difícil de tractar és en Rachid, no creus? CLAUDE: És el pitjor de tots! <u>Aquest sempre busca raons.</u> • CASTELLÀ: MARIE: Aunque el más difícil es Rachid. CLAUDE: ¡Ese es el peor de todos! <u>Es un auténtico pejiguero.</u>

UF	C'était dit <u>sans méchanceté</u>
Minut	27.33
Definició en context	Volonté de nuire ; de faire du mal (Larousse)
Classificació	Preposició + substantiu
Traducció al català	Els vaig fer sense mala intenció
Traducció al castellà	Era sin mala intención
Tècnica	no UF → UF
Cotext	<ul style="list-style-type: none"> • FRANCÉS: CLAUDE : Je voudrais profiter de votre présence dans cette maison où nos filles ont grandi pour m'excuser. Donc, je suis sincèrement désolé que mes propos aient pu choquer la dernière fois, fin, c'était dit <u>sans méchanceté!</u> DAVID : Il n'y a pas de problème, c'est vieux tout ça! • CATALÀ: CLAUDE: Voldria aprofitar la vostra presència en aquesta casa, on van créixer les nostres filles, per disculpar-me. Em sap molt de greu que us ofenguessin els meus comentaris de l'últim cop, però els vaig fer <u>sense mala intenció.</u> DAVID: No passa res, ja està! És aigua passada. • CASTELLÀ: CLAUDE: Quisiera aprovechar vuestra presencia en esta casa, donde crecieron nuestras hijas, para disculparme. Lamento que os ofendieran mis comentarios la última vez, pero era <u>sin mala intención</u> DAVID: No te preocupes, ya está. Es agua pasada.

UF	C'est vieux tout ça !
Minut	27.33
Definició en context	Faire partie du passé (WordReference)
Classificació	Frase feta
Traducció al català	És aigua passada
Traducció al castellà	Es agua pasada
Tècnica	UF → UF
Cotext	<ul style="list-style-type: none"> • <u>FRANÇÉS:</u> <p>CLAUDE : Je voudrais profiter de votre présence dans cette maison où nos filles ont grandi pour m'excuser. Donc, je suis sincèrement désolé que mes propos aient pu choquer la dernière fois, fin, c'était dit sans méchanceté!</p> <p>DAVID : Il n'y a pas de problème, <u>c'est vieux tout ça!</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>CATALÀ:</u> <p>CLAUDE: Voldria aprofitar la vostra presència en aquesta casa, on van créixer les nostres filles, per disculpar-me. Em sap molt de greu que us ofenguessin els meus comentaris de l'últim cop, però els vaig fer sense mala intenció.</p> <p>DAVID: No passa res, ja està! <u>És aigua passada.</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>CASTELLÀ:</u> <p>CLAUDE: Quisiera aprovechar vuestra presencia en esta casa, donde crecieron nuestras hijas, para disculparme. Lamento que os ofendieran mis comentarios la última vez, pero era sin mala intención</p> <p>DAVID: No te preocupes, ya está. <u>Es agua pasada.</u></p>

UF	C'est le dernier coup de hache qui fait tomber l'arbre
Minut	48.14
Explicació i definició en context	Le proverbe est d'origine Camerounais et la forme correcte est celle qui suit: <i>C'est le dernier coup de hache qui abat l'arbre</i> , dont la définition est de genre philosophique et cela veut dire que c'est la dernière contrariété éprouvée qui va finalement achever une personne
Classificació	Parèmia, proverbi
Traducció al català	L'últim cop de destràl fa caure l'arbre
Traducció al castellà	El último hachazo es el que hace caer al árbol
Tècnica	UF → UFO en LM
Cotext	<ul style="list-style-type: none"> • <u>FRANÇÉS:</u> ISABELLE: Un mariage africain c'est quelque chose. Tu sais quand ça commence, mais jamais quand ça se termine. SÉGOLÈNE: Nos parents, là, ils ne vont pas tenir. Lucie! Tu ne tapes pas la tête de ta sœur avec un râteau, non ! ODILE: Maintenant, ils ont l'habitude des mariages mixtes maintenant... ça va. ISABELLE: Oui, mais c'est le côté répétitif qui reste de les achever. Comme on dit en Afrique, <u>c'est le dernier coup de hache qui fait tomber l'arbre.</u> • <u>CATALÀ:</u> ISABELLE: Un casament africà, déu-n'hi-do. Se sap quan comença, però no quan s'acaba. SÉGOLÈNE: Els pares no ho aguantaran. Lucie! No peguis a la teva germana amb el rasclat, no. ODILE: Ja hi estan acostumats als matrimonis interracials, no? ISABELLE: Sí, però tantes vegades seguides no ho aguantaran. Com diuen en Àfrica: «<u>L'últim cop de destràl fa caure l'arbre.</u>» • <u>CASTELLÀ:</u> ISABELLE: Una boda africana no es moco de pavo. Sabes cuando empieza, pero no cuando acaba. SÉGOLÈNE: Nuestros padres no lo resistirán. ¡Lucie! ¡No le pegues a tu hermana con el rastrillo, no! ODILE: Ya están acostumbrados a los matrimonios mixtos, ¿verdad? ISABELLE: Sí, pero tanta boda repetitiva va a rematarlos. En África dicen: “<u>El último hachazo es el que hace caer al árbol</u>”

UF	Ça fait bizarre un noir dans un Feydeau
Minut	52.00
Definició en context	Être étrange, inhabituel (WordReference)
Classificació	Locució verbal
Traducció al català	¡Un negro en una obra de Feydeau...!
Traducció al castellà	Me choca ver a un negro en un Feydeau
Tècnica	1. UF → omissió en català 2. UF → no UF en castellà
Cotext	<ul style="list-style-type: none"> • <u>FRANCÉS:</u> RACHID : <u>Ça fait bizarre</u> un noir dans un Feydeau ! DAVID : C'est modern. RACHID : En quoi c'est modern un noir ? DAVID : Je ne sais pas, moi. La dernière fois que j'étais allé au théâtre j'avais 5 ans. J'étais guignol. • <u>CATALÀ:</u> RACHID: <u>Ø</u> Un negro en una obra de Feydeau...! DAVID: És modern. RACHID: Un negro és modern? Per què? DAVID: I jo què sé! L'últim cop que vaig anar al teatre tenia cinc anys i eren titelles. • <u>CASTELLÀ:</u> RACHID: <u>Me choca</u> ver a un negro en un Feydeau DAVID: Es moderno. RACHID: ¿Qué tiene un negro de moderno? DAVID: ¿Y yo qué sé? La última vez que fui al teatro tenía cinco años y eran títeres.

UF	Le petit oiseau a peur de quitter son nid
Minut	1.14.49
Definició en context	La fille petite a effroi de partir de sa maison familiale, d'abandonner sa famille
Classificació	Parèmia ; proverbi
Traducció al català	L'ocellet té por de sortir del niu
Traducció al castellà	El pajarito tiene miedo de dejar el nido
Tècnica	UF → UFO en LM ; calc
Cotext	<ul style="list-style-type: none"> • <u>FRANÇÉS:</u> ISABELEL : Ça va ? LAURE : Super, mes parents vont divorcer à cause de moi, mais ça va. C'est bon, ne culpabilises pas. -C'est pas à cause de toi. On a toutes de part de responsabilité. -Holà, elle a senti un coup de blues ! MARIE: Mais c'est normal, ma chérie, ça m'a fait pareil, moi, pour mon mariage. <u>Le petit oiseau a peur de quitter son nid</u>, c'est ça ? • <u>CATALÀ:</u> ISABELLE: Estàs bé? LAURE: De conya. Els pares es divorcien per culpa meua, però estic bé. ODILE: Ei, no te'n sentis culpable. ISABELLE: No en tens la culpa tu. Totes en som una mica responsables. Està una mica moixa. MARIE: És normal, reina. A mi també em va passar quan em vaig casar. <u>L'ocellet té por de sortir del niu</u>, oi? • <u>CASTELLÀ:</u> ISABELLE: ¿Estás bien? LAURE: De fábula. Nuestros padres se divorcian por mi culpa, pero no pasa nada. ODILE: Segó, no te culpabilices. ISABELLE: No es por tu culpa. Todas tenemos una parte de responsabilidad. Le ha dado un pequeño bajón. MARIE: Es normal, cariño, a mí me pasó igual en mi boda. <u>El pajarito tiene miedo de dejar el nido</u>, ¿verdad?

UF	Foutez-moi le camp !
Minut	1.22.08
Definició en context	Expression familière signifiant s'en aller avec précipitation, voire fuir d'un lieu (L'internaute)
Classificació	Locució verbal
Traducció al català	Fotin el camp!
Traducció al castellà	¡Largo de aquí!
Tècnica	1. UF → UF 2. UF → no UF
Cotext	<ul style="list-style-type: none"> • <u>FRANCÉS:</u> POLICIER: Je ne comprends plus rien. Vous, par exemple, vous êtes qui par rapport au Mr. Verneuil ? RACHID: Je vous l'ai déjà dit, je suis son gendre. POLICIER: Et vous ? DAVID: Son gendre. POLICIER: Et Mr. Vous êtes aussi son gendre ? CHAO: Oui, monsieur. POLICIER: Si vous me dites que vous êtes son gendre aussi, je pète un cable. CHARLES: Presque. POLICIER: Comment ça, presque ? CHARLES: Je suis le fils de Mr. Koffi... et demain j'épouse la fille de Mr. Verneuil. Donc, je suis presque son gendre. POLICIER: Bon, allez, <u>foutez-moi le camp</u>. Foutez-moi le camp ! • <u>CATALÀ:</u> POLICIA: Ja no entenc res. Vostè, quina relació hi té amb el Sr. Verneuil? RACHID: Ja li he dit que sóc el seu gendre. POLICIA: I vostè? DAVID: Sóc gendre seu. POLICIA: I vostè també és gendre seu? CHAO: Sí, exacte. POLICIA: Ja. Si vostè em diu que també ho és, ja al·lucino. CHARLES: Gairebé. POLICIA: Com que gairebé ? CHARLES: Soc el fill del senyor Koffi... i demà em caso amb la filla del senyor Verneuil. Sóc gairebé gendre seu. CHAO: Sí. POLICIA: <u>Fotin el camp!</u> Que fotin el camp! • <u>CASTELLÀ:</u> POLICIA: No entiendo nada. Usted, ¿qué relación tiene con el señor Verneuil? RACHID: Ya se lo he dicho, soy su yerno. POLICIA: ¿Y usted? DAVID: Su yerno. POLICIA: Y usted también lo es, ¿no?

	<p>CHAO: Sí, señor. POLICIA: Ya... Si usted también lo es, me da un pasmo. CHARLES: Pues casi. POLICIA: ¿Cómo que casi? CHARLES: Soy el hijo del Sr. Koffi y mañana me caso con la hija del Sr. Verneuil. Así que casi soy su yerno. CHAO: Sí. POLICIA: <u>Largo de aquí</u>. ¡Largo de aquí!</p>
Observacions	Hi ha la mateixa UF en francès i en català, i és genuïna en totes dues llengües.

JOCS DE PARAULES

Fragment original	-Mahmoud ? -Ça sonne un peu mammouth, non ?
Minut	3.28
Explicació	Es juga en el doble sentit que té el nom Mahmoud i l'animal mamut.
Classificació	Homofonia: es pronuncien igual, però s'escriuen diferent
Traducció al català	Sona com mamut, no?
Traducció al castellà	¿Suena un poco como mamut, no?
Tècnica	Estrangerització / Joc de paraules del TO = joc de paraules del TM
Cotext	<ul style="list-style-type: none"> • FRANCÉS: MARIE: Ça y est, vous lui avez choisi le prénom? ISABELLE: Non, on n'a pas encore décidé, maman. On hésite entre Antoine, Lucas ou... RACHID: <u>Mahmoud</u>. CLAUDE: <u>Mahmoud</u>? RACHID: Moi, j'aime bien Mahmoud. Et vous, vous préférez lequel alors? CLAUDE: J'aime beaucoup les trois, fin, j'avoue que j'ai une petite préférence pour Lucas et Antoine. MARIE: Bah oui, hein, Mahmoud n'est pas facile à porter, quand-même. Ça sonne un peu <u>mammouth</u>, non? • CATALÀ: MARIE: I què, ja li heu triat el nom? ISABELLE: No, mare, encara no ho hem decidit. Dubtem entre Antoine, Lucas i... RACHID: <u>Mahmud</u>. CLAUDE: <u>Mahmud</u>? RACHID: Sí, m'agrada molt Mahmud. Vosaltres quin us estimeu més? CLAUDE: A mi m'agraden tots tres, però reconec que m'estimaria més Lucas o Antoine. MARIE: Oi tant! Mahmud no és gaire fàcil de portar, trobo. Sona com «<u>mamut</u>», no? • CASTELLÀ: MARIE: ¿Qué? ¿Ya habéis elegido nombre? ISABELLE: No, todavía no, mamá. Dudamos entre Antoine, Lucas y...

	<p>RACHID: <u>Mahmoud</u>.</p> <p>CLAUDE: ¿<u>Mahmoud</u>?</p> <p>RACHID: Sí, Mahmoud me encanta. ¿Y vosotros, cuál preferís?</p> <p>CLAUDE: Los tres me gustan mucho, pero yo me inclinaria más por Lucas o Antoine.</p> <p>MARIE: Sin duda. Mahmoud no es muy llevadero, ¿no os parece? Suena un poco como "<u>mamut</u>", ¿no?</p>
--	---

Fragment original	Boom - plouf
Minut	17.35
Explicació	Es juga en el contrast del sentit contrari de les onomatopeies boom i plouf en la V.O., mentre que en la versió adaptada al català s'ha utilitzat l'UF fer llufa que significa fallar, i que té com a sinònim l'expressió <i>fer figa</i> (UAB, Espinal)
Classificació	Joc de paraules
Traducció al català	I farà llufa
Traducció al castellà	Y hará pluf
Tècnica	Domesticació / Joc de paraules del TO = joc de paraules del TM
Cotext	<ul style="list-style-type: none"> • <u>FRANCÉS:</u> DAVID: Le marché du kasher est en pleine expansion, le marché du bio aussi. Les deux réunis, ça va faire <u>boom</u>! BANQUIER: Ça va faire <u>plouf</u>. DAVID: Plouf ? BANQUIER: Plouf ! • <u>CATALÀ:</u> DAVID: El mercat de productes kasher està en plena expansió. I el de productes biològics, també. Tots dos junts seran la <u>bomba</u>. BANQUER: I farà <u>llufa</u>. DAVID: Llufa? BANQUER: Llufa. • <u>CASTELLÀ:</u> DAVID: El Mercado kosher está en plena expansión. Igual que el mercado ecológico. Los dos juntos serán la <u>bomba</u>. BANQUERO: Y hará <u>pluf</u>. DAVID: ¿Pluf? BANQUERO: Pluf.

Fragment original	Jesus cry?
Minut	23.42
Explicació	El joc de paraules original seria entre <i>Jesus Christ</i> i <i>Jesus cry</i> per tal d'evitar la vulgaritat i no clavar-se en temes religiosos.
Classificació	Paronímia: s'escriuen i es pronuncien quasi igual, però no arriben a ser idèntiques
Traducció al català	Jesuset?
Traducció al castellà	¿Jesús bendito?
Tècnica	Domesticació / Joc de paraules → recurs retòric relacionat (ironia)
Cotext	<ul style="list-style-type: none"> • <u>FRANCÉS:</u> DAVID: Okay, mais je te préviens, le premier qui me chauffe sur Israël, je lui nique sa race ! ODILE: Tu ne veux pas arrêter un peu avec tes "sa race" là ? <u>Sa race, sa mère, sur la tombe de mon grand-père...</u>c'est vulgaire ! Tu comprends ça ? Ça choque mes parents ! DAVID: Tu veux que je leur disse quoi ? <u>Jesus cry?</u> • <u>CATALÀ:</u> DAVID: D'acord. Però t'aviso, el que em toque els nassos amb Israel, li trenco la cara. ODILE: Vols parar de parlar així? <u>Li trenco la cara, Sa mare, Sobre la tomba del meu avi...</u> És molt vulgar. Que no ho entens? Als meus pares no els hi agrada. DAVID: I què vols que digui? <u>Jesuset?</u> • <u>CASTELLÀ:</u> DAVID: Vale. Pero te aviso, el primero que me caliente con Israel le parto la cara. ODILE: ¿Quieres dejar ya de hablar de esa forma? <u>Partir la cara, Tu madre, Sobre la tumba de mi abuelo...</u> Es muy vulgar. ¿No lo entiendes? A mis padres les molesta. DAVID: ¿Y qué quieres que diga? <u>¿Jesús bendito?</u>

HUMOR

Fragment original	Le mien est entier et je le porte très bien !
Minut	3.58
Explicació	Fa referència al seu membre viril, ja que estan parlant sobre la tradició jueva i musulmana de la circumsció
Classificació	Acudit simple - Elements sobre la comunitat
Traducció al català	Pues jo la tinc sencera i em va... la mar de bé!
Traducció al castellà	¡Yo lo tengo entero y está... perfecto!
Tècnica	Domesticació
Cotext	<ul style="list-style-type: none"> • FRANCÉS: MARIE : Pourquoi vous ne le baptisez pas? Peut-être que Benjamin serait ravie d'être catholique plus tard. ODILE : Mais maman, je ne vais pas vous le répéter cent fois, écoute, la circoncision ne fait pas de Benjamin un juif. Et puis d'abord, c'est hygiénique. Voilà! Ça permet d'éviter les infections. CLAUDE : <u>Donc le mien est entier et je le porte très bien.</u> • CATALÀ: MARIE: I per què no el bategeu? Potser més endavant voldrà ser catòlic, en Benjamin. ODILE: Mare, ja us ho he dit mil vegades, la circumsció no el converteix en jueu. I, a més, és higiènic, així s'eviten infeccions. CLAUDE: <u>Doncs jo la tinc sencera i em va... la mar de bé.</u> • CASTELLÀ: MARIE: Por qué no le bautizáis, eh? A lo mejor más adelante, Benjamín está encantado de ser católico. ODILE: Mamá, ya os lo he dicho mil veces, la circuncisión no convierte a Benjamín en judío. Y además es higiénico, sí, así se evitan infecciones. CLAUDE: <u>Yo lo tengo entero y está... perfecto.</u>

Fragment original	Bah, si vous y teniez tant que ça, il ne fallait pas le couper, non?
Minut	5.40
Explicació	Fa referència al ritual musulmà de la circumsció
Classificació	Acudit de sentit de l'humor nacional - Elements de sentit de l'humor de la comunitat
Traducció al català	Si tanta importància doneu, no haver-li'l tallat
Traducció al castellà	Si tan importante era, no habérselo cortado
Tècnica	Domesticació
Cotext	<ul style="list-style-type: none"> • <u>FRANCÉS:</u> RABBIN : Selon la tradition, l'on enterre le prépuce dans le jardin familial. DAVID : Voilà! Parce que nous, on n'a pas de jardin. Donc je me suis dit, peut-être que vous pouvez l'enterrer à Chinon. CLAUDE : <u>Bah, si vous y teniez tant que ça, il ne fallait pas le couper, non?</u> MARIE : Non, mon mari plaisante. Donnez-moi ce prépuce. Donnez. • <u>CATALÀ:</u> RABÍ: Segons la tradició, el prepuci s'enterra al jardí de casa. DAVID: Això mateix. I com que nosaltres no tenim jardí, podríeu enterrar-lo a Chinon. CLAUDE: <u>Si tanta importància doneu, no haver-li'l tallat.</u> MARIE: No. Fa broma, el meu marit. Dóna-me'l, va. Dóna-me'l. • <u>CASTELLÀ:</u> RABINO: Según la tradición, el prepucio se entierra en el jardín de la familia. DAVID: ¡Eso es! Y como nosotros no tenemos, podríais enterrarlo en Chinon. CLAUDE: <u>Si tan importante era, no habérselo cortado, ¿no?</u> MARIE: No, mi marido bromea. Trae aquí ese prepucio. Dame.

Fragment original	Quitte là-bas, toi, avec tes gâteaux, là!
Minut	35.35
Explicació	Per tal de dir-li que calle a la filla, ja que ha clavat els nassos a la conversa
Classificació	Acudit simple - Elements no marcats
Traducció al català	No em surtis amb dolços, ara, tu!
Traducció al castellà	¡Déjate ya de dulces!
Tècnica	Domesticació
Cotext	<ul style="list-style-type: none"> • <u>FRANCÉS:</u> ANDRÉ : Charles, tu sais que les Français fabriquent des desserts qui s'appellent des "<u>têtes de négro</u>" ? CHARLES : Mais non, papa. Ça n'existe plus ça. Ça a été interdit. ANDRÉ : Hm, je suis sûre que ça existe encore. Ils adorent ça ! VIVIANE : Moi, je connais un gâteau qu'on appelle le Congolais. ANDRÉ : <u>Quitte là-bas, toi, avec tes gâteaux !</u> • <u>CATALÀ:</u> ANDRÉ: Charles, saps que els francesos fan uns pastissos que en diuen «cap de negre»? CHARLES: Que no, pare. Ja no existeixen. Els van prohibir. ANDRÉ: Estic segur que encara existeixen. Els hi encanten. VIVIANE: Jo sé que hi ha un dolç que es diu «congolés»? ANDRÉ: <u>No em surtis amb dolços, ara, tu!</u> • <u>CASTELLÀ:</u> ANDRÉ: Charles, ¿sabes que los franceses hacen unos pasteles que se llaman cabeza de negro? CHARLES: No, papá. Eso ya no existe. Lo prohibieron. ANDRÉ: Estoy seguro de que siguen existiendo. Les encantan. VIVIANE: Yo conozco un dulce que se llama “congoleño”. ANDRÉ: <u>¡Déjate ya de dulces!</u>

Fragment original	C'est de communistes ?
Minut	40.04
Definició	Partisan du communisme, doctrine économique et politique visant la répartition des biens selon les besoins et prônant, avant une absence d'État à venir, la dictature du prolétariat (Reverso)
Explicació	Els diu comunistes quan s'assabenta que cada filla de la família Verneuil està casada amb un estranger de nacionalitat diferent
Classificació	Acudit simple – Elements no marcats
Traducció al català	Són comunistes?
Traducció al castellà	¿Son comunistas?
Tècnica	Estrangerisme
Cotext	<ul style="list-style-type: none"> • <u>FRANCÉS:</u> CHARLES: Les parents de Laure sont des gens très tolérants. La preuve, les trois autres filles ont épousé un Chinois, un Juif et un Arabe. ANDRÉ: C'est quoi ça comme famille ? <u>C'est de communistes ?</u> • <u>CATALÀ:</u> CHARLES: Els pares de la Laure són molt tolerants. Mira, les altres filles estan casades amb un xinès, un jueu i un àrab. ANDRÉ: Quina mena de família són? <u>Són comunistes?</u> • <u>CASTELLÀ:</u> CHARLES: Los padres de Laure son muy tolerantes. Fíjate, sus otras hijas están casadas con un chino, un judío y un árabe. ANDRÉ: ¿Pero qué clase de familia es esa? <u>¿Son comunistas?</u>

Fragment original	On a toutes les couleurs de l'arc-en-ciel
Minut	45.23
Explicació	Com que Charles és africà, i els altres gendres de Claude també provenen d'altres països, Claude li diu que amb ell ja tenen el ventall de nacionalitats i colors de pell
Classificació	Acudit simple – Elements no marcats
Traducció al català	Tenim tots els colors de l'arc-iris
Traducció al castellà	Ya tenemos todos los colores del arco iris
Tècnica	Estrangerització
Cotext	<ul style="list-style-type: none"> • <u>FRANCÉS:</u> LAURE : Bonjour, maman! Bonjour, papa! Je vous présente Charles. CHARLES : Tu aurais pu me prévenir que tes parents étaient blancs. CLAUDE : Hein ? LAURE : C'était de l'humour! CLAUDE : Ah oui, bien sûr! Laure nous avait prévenus que vous étiez un comédien, de tendance comique. MARIE : On attire les farceurs, nous. Les autres gendres ils aiment bien faire des blagues aussi. CHARLES : On va bien s'entendre alors! MARIE: Vous les connaissez ? CHARLES: Non, mais Laure m'a raconté. C'est extraordinaire c'est qu'il y a dans votre famille. CLAUDE: Oui, avec vous maintenant <u>on a toutes les couleurs de l'arc-en-ciel</u>. • <u>CATALÀ:</u> LAURE: Hola, mare. Hola, pare. Us presento en Charles. CHARLES: No m'ho havies dit, que els teus pares eren blancs. CLAUDE: Què? LAURE: És broma. CLAUDE: Ah, sí, és clar, és broma! La Laure ja ens ho va dir, que eres actor còmic. MARIE: Es veu que atriem als bromistes. Els altres gendres que tenim també són molt de la broma. CHARLES: Així ens avindrem. MARIE: Ja els coneixes ? CHARLES: No, no, però m'ho ha dit ella. Són una família extraordinària. CLAUDE: Sí. I ara, amb tu, <u>tenim tots els colors de l'arc-iris</u>. • <u>CASTELLÀ:</u> LAURE: Hola, papá; hola, mamá, os presento a Charles. CHARLES: Haberme avisado de que tus padres eran blancos. LAURE: Es una broma.

	<p>CLAUDE: Ah sí, ya veo, una broma. Laure ya nos había dicho que eras actor de comedia.</p> <p>MARIE: Está claro que atraemos a los bromistas. A nuestros otros tres yernos les encanta bromear.</p> <p>CHARLES: Nos entenderemos bien.</p> <p>MARIE: ¿Ya los conoces?</p> <p>CHARLES: No, pero lo sé por ella. Es extraordinaria esta familia.</p> <p>CLAUDE: Sí. Y ahora contigo ya <u>tenemos todos los colores del arco iris</u>.</p>
--	--

8.3. Índex de taules, gràfics i figures

Fig. 1: Taula comparativa de les propostes de Zabalbeascoa (1996) i Martínez Sierra (2008) sobre la tipologia dels elements humorístics (pàg. 7)

Fig. 2: Taula descriptiva de la freqüència d'aplicació de les tècniques de traducció de les UFs detectades en el nostre corpus (pàg. 17)

Fig. 3: Gràfic descriptiu de la freqüència d'aplicació de les tècniques de traducció de les UFs detectades en el nostre corpus (pàg. 18)

Fig. 4: Gràfic descriptiu de la tendència d'aplicació de les tècniques de traducció de les UFs del nostre corpus en les llengües d'arribada, català i espanyol (pàg. 18)

Fig. 5: Taula descriptiva de la freqüència d'aplicació de les estratègies de traducció dels elements humorístics detectats en el nostre corpus (pàg. 19)

Fig. 6: Gràfic descriptiu de la freqüència d'aplicació de les estratègies de traducció dels elements humorístics detectats en el nostre corpus (pàg. 20)

Fig. 7: Fitxa d'anàlisi contrastiva 1: exemple d'aplicació de la tècnica UF → UF (pàg. 21)

Fig. 8: Fitxa d'anàlisi contrastiva 2: exemple d'aplicació de la tècnica UF → no UF (pàg. 22)

Fig. 9: Fitxa d'anàlisi contrastiva 3: exemple d'aplicació de la tècnica UF → recurs retòric (pàg. 23)

Fig. 10: Fitxa d'anàlisi contrastiva 4: exemple d'aplicació de la tècnica UF → Zero (omissió) (pàg. 24)

Fig. 11: Fitxa d'anàlisi contrastiva 5: exemple d'aplicació de la tècnica UF → UFO en LM (pàg. 25)

Fig. 12: Fitxa d'anàlisi contrastiva 6: exemple d'aplicació de la tècnica no UF → UF (pàg. 26)

Fig. 13: Fitxa d'anàlisi contrastiva 7: exemple d'aplicació de la tècnica Zero → UF (pàg. 27)

Fig. 14: Fitxa 1: exemple d'acudit simple vehiculat a través d'un joc de paraules (pàg. 28)

Fig. 15: Fitxa 2: exemple d'aplicació de la tècnica de domesticació per a traduir l'acudit simple (pàg. 29)

Fig. 16: Fitxa 3: exemple d'aplicació de la tècnica d'estrangerització per a traduir l'acudit simple (pàg. 30)